

QALQON

4 (331) 2026
APREL

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI ICHKI ISHLAR VAZIRLIGI JURNALI
ЖУРНАЛ МИНИСТЕРСТВА ВНУТРЕННИХ ДЕЛ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН
JOURNAL OF THE MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS OF THE
REPUBLIC OF UZBEKISTAN

ЩИТ SHIELD

USHBU SONDA

2

2. ENG OLIY MAQSAD
4. ENG NAMUNALILAR SAFIDA
6. SOHIBQIRONNING LASHKAR KO'RIKLARI
8. HUSHYORLIK YO'LIDAGI QALQON
10. YUKSALISH TASODIF EMAS
12. FAOLIYAT MAYDONIDA CHARXLANIB...
14. OILA BAXTI MEHRDAN UNAR
16. «MENING INSPEKTORIM»
ДЛЯ ВАС
18. HAQIQATGA YETAKLOVCHI IZLAR
20. «S E N D I» – YAQIN KO'MAKCHIM
22. ТАМ, ГДЕ СЛУЖБА ВСТРЕЧАЕТСЯ
С ГОСТЕПРИИМСТВОМ

28

12

24. KULDIRADI, KUYDIRADI YOXUD
KIBERMAKONDAGI ILLATLAR
27. TAQIQDAN – TARTIBGA, XATODAN –
HAYOTGA
28. SHARQ GAVHARI
30. UMRI – IBRAT, SO'ZI – HIKMAT
32. CHUQUR TAHLIL ASOSIDA
33. SPORTGA BAXSHIDA UMR

Muqovaning birinchi betida: Amir Temur obrazida O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan artist, Ichki ishlar vazirligi Madaniyat saroyi boshlig'i, podpolkovnik Uchqun Tillayev.

- 34. СОЗИДАТЕЛЬНАЯ ЭНЕРГИЯ И СТРАТЕГИЧЕСКИЙ РЕСУРС
- 36. MAQSADLARI SARI DOIM HAKKATDA
- 37. A NEW LANDMARK OF ANCIENT SAMARKAND:
THE IMAM BUKHARI COMPLEX
- 38. OFOQ BEGIM YOXUD NAVOIYNING SHOIRA KELINI
- 40. TOSHKENTNI TITRATGAN TONG
- 42. UNDAN YAXSHI DO‘ST BO‘LMAS
- 44. UCHINCHI RENESSANS UCHUN MUSTAHKAM POYDEVOR
- 46. YUZI SHUVUT AYOL
- 48. HAM CHIROYLI, HAM FOYDALI

O‘zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligining ijtimoiy-huquqiy jurnali

QALQON-ЩИТ-SHIELD

2026-yil 4 (331)-son
1998-yil sentabr oyidan chiqqan
boshlagan

**Muassis: O‘zbekiston
Respublikasi Ichki ishlar vazirligi**

Bosh muharrir, podpolkovnik
Xurshidbek Ro‘ziyev

Bosh muharrir o‘rinbosarlari
podpolkovnik
Azizjon FAYZIYEV,
mayor
Aziza BOHODIROVA

Mas‘ul muharrir
Erkin SATTOROV

Nashr uchun mas‘ul
Gulnoza Turg‘unboyeva

Sahifalovchi
Bahrom Normurodov

Navbatchilar
Abror Poyonov,
Yuliy Mustafayeva
Tuzatuvchi
Umida SAPAROVA
Fotomuxbirlar
Abu Kenjayev
Ikrom Hasanov

O‘zbekiston Matbuot va axborot
agentligida 2018-yil 10-avgustda
0125-raqam bilan ro‘yxatga olingan.

Tahririyatga kelgan qo‘lyozma va
suratlar egasiga qaytarilmaydi.

Nashrimizdan ko‘chirib bosilganda
“Qalqon-Щит-Shield”dan
olinganligi ko‘rsatilishi shart.

Jurnal IIV Birlashgan tahririyati
kompyuter markazida terildi
va sahifalandi.

Bosishga ruxsat etildi
2026-yil 22-aprel
Formati 60x84 1/8. 6 bosma
taboq. Ofset usulida bosildi.
Buyurtma № 499
Nashr adadi 14 650
ISSN 2010-5347

“PRINTUZ” MCHJ
bosmaxonasida chop etildi.
Mas‘ul **Akmal MURATOV**
Toshkent sh. Mirobod tumani,
Qo‘shko‘prik ko‘chasi, 28/1-uy.
Indeks: yakka tartibdagi
uchun – 970
tashkilotlar uchun – 1083.

Manzili: 100070,
Toshkent shahri Shota Rustaveli
1-berk ko‘chasi 9-uy.

Telefonlar:
71-231-33-88,
71-231-41-66.

ENG OLIY MAQSAD

Mingbuloqning sokin ko'chalariga ohista oqshom cho'kmoqda. Qishloq hayoti o'zining odatiy maromida: xonadonlarda chiroqlar yonib, dasturxon atrofida fayzli suhbatlar boshlangan. Kimdir farzandining saboqlariga ko'mak beryapti, kimdir kunlik yumushlardan so'ng orom gashtini surmoqda. Bu – biz har kuni ko'radigan, balki ko'nikib ham qolgan oddiy manzara. Ammo shu oddiylarning o'zi aslida eng katta ne'mat ekanini ba'zan unutib qo'yamiz.

Inson tinchlik-osoyishtalikni yo'qolganida ko'proq qadrlay boshlaydi. Aslida esa osoyishtalik o'zidan o'zi paydo bo'ladigan holat emas. U kimningdir zimmasiga tushgan ulkan mas'uliyat, kimningdir uyqusiz tuni va qalbidagi doimiy hushyorlik mevasidir.

Shu sokin ko'chalar bo'ylab xizmat kiyimidagi bir inson vazmin odimlab boryapti. Nigohidagi sergaklik uning beparvo emasligidan dalolat. U – «Birlashgan» mahallasi profilaktika inspektori, mayor Doniyor Mamajonov.

2012-yilda oddiy xodimlikdan faoliyatini boshlagan qahramonimiz – sabr, temirdek intizom va tinimsiz izlanishlar ichida toblandi.

U har bir berilgan topshiriqni vijdonan bajarib, elning va rahbariyatning ishonchini qozonishga intildi.

– Xizmat libosini ilk bor kiyganimda, yelkamdagi yulduzlar naqadar og'ir mas'uliyat ekanini his qilganman, – deydi mayor D. Mamajonov. – Bizning kasbda lavozim ortidan quvish emas, odamlar duosini olish eng oliy maqsad bo'lishi kerak. Agar mahalladoshing seni ko'rganda ko'zini olib qochmasa, senga ishonsa – demak, sen haqiqiy xodimsan.

Bugun «Birlashgan» mahallasi haqida gap ketganda, tilga birinchi bo'lib osoyishtalik so'zi keladi. Vaholanki, bir paytlar bu yerda ham xavotirlar, yechimini kutayotgan

murakkab muammolar bori. Jinoyatchilik xavfi yuqori bo'lgan bu hududga qadam qo'yarkan, Doniyor Mamajonov vaziyatni faqatgina qonun kuchi bilan emas, balki mehr va muloqot bilan o'zgartirish mumkinligini angladi.

– Jinoyatchilikni faqat jazo bilan kamaytirib bo'lmaydi, – deb ta'kidlaydi mayor. – Odamlarning ko'ngliga yo'l topish kerak. Bir paytlar mahallamiz «qizil» toifada edi. Ko'pchilik bilan suhbatlashdim, dardini tingladim. Ba'zan birgina shirin so'z yoki vaqtida berilgan to'g'ri maslahat ham katta jinoyatning oldini oladi. 2025-yilni «yashil» mahalla sifatida, birorta jinoyatsiz yakunlaganimiz biz uchun katta zafar.

Bugungi shiddatli zamonda tinchlikni ko'pincha texnika bilan bog'lashadi: videokuzatuv kameralari, zamonaviy nazorat vositalari, «SOS» tugmalari... Albatta, bular muhim vositalar. Lekin asosiy omil – inson. Agar inson qalbiga yo'l topilmasa, hech qanday texnika to'liq xavfsizlikni kafolatlay olmaydi.

Mayor Mamajonovning ish uslubi aynan shu nuqtada ajralib turadi. U hech bir mahalladoshining taqdiriga befarq emas. Shu bois oilaviy nizoni bartaraf etibgina qolmay, uning ildizini izlaydi, insonlar o'rtasidagi mehr-oqibat rishtalarini qayta tiklashga urinadi.

U har tongda burch va qasamyod timsoli

bo'lgan xizmat kiyimini kiyarkan, nafaqat o'z vazifasini, balki butun bir jamiyatning ishonchini ham yelkasiga ilgandek bo'ladi.

Yaqinda «Mahalla xodimlari kuni» arafasida davlatimiz rahbarining farmoniga muvofiq berilgan «Sodiq xizmatlari uchun» medali Doniyor uchun yillar davomidagi fidoyilik va halol mehnatning munosib e'tirofidir. Lekin har qanday mukofotdan ham ustunroq va azizroq bir narsa bor: u ham bo'lsa, odamlar ko'zidagi minnatdorlik va xotirjamlik.

– Mukofotni olayotganimda xayolimdan bir fikr o'tdi: bu medal faqat o'zimga emas, balki meni kutib uyqusiz tunlarni o'tkazgan oilamga, ishonch bildirgan mahalladoshlarimga berilgan bahodir. Bu yanada ko'proq ishlashga, tinchlikni yanada mahkamroq asrashga undaydi, – deydi u suhbatimiz yakunida.

... Yana kech tushmoqda. Mingbuloq ko'chalari yana sokin. Hayot o'z maromida davom etyapti. Bu sokinlikni har daqiqa kimdir asrab turibdi. Uni har doim ham his qilmasligimiz mumkin, ammo u bor ekan – demak, mayor Mamajonov kabi sadoqatli insonlar o'z postlarida sobit turishibdi.

**Jahongir TO'XTASINOV,
o'z muxbirimiz.**

Namangan viloyati.

ENG NAMUNALILAR SAFIDA

Poytaxtimizning Chilonzor tumanidagi «Beshqo'rg'on» mahallasi bir paytlar murakkab hudud sifatida tilga olingan. Bugun esa tumandagi 55 ta mahalla ichida eng namunalar safiga kirib, joriy yilning fevral oyidan «yashil» toifaga o'tdi. Bu muvaffaqiyat zahirida esa IIV huzuridagi JIED mas'ul xodimi, podpolkovnik Elbek Xayrullayev boshchiligidagi ishchi guruh, sohaviy xizmatlar hamda tashkilotlardan jalb etilgan xodimlar, mahalla yettiligi va IIV Akademiyasi kursantlarining bir yoqadan bosh chiqarib qilgan fidokorona mehnati yotibdi.

– Mahallada jinoyatchilikning oldini olish shunchaki hisobot uchun emas, balki tizimli tahlil asosiga qurilgan, – deydi podpolkovnik E.Xayrullayev. – Taqdim etilgan raqamlarga nazar tashlasak,

2025-yilning ilk uch oyi va 2026-yilning mos davrida bu ko'rsatkich 60 foizga kamaygan. Bu natijaga erishish uchun profilaktika inspektori va ishchi guruh a'zolari xostellar va kunlik ijaraga beriladigan xonadonlarda qat'iy tartib o'rnatishdi. Mahalla hududi qariyb 585 gektarni tashkil etib, asosiy huquqbuzarliklar mahalliy aholi tomonidan emas, balki 3 ta yirik bozor va tijorat obyektlaridagi kelib-ketuvchilar oqimi hisobiga sodir etilmoqda. Shu sababli, profilaktik tadbirlar asosan bozorlar atrofi, xostellar va kunlik ijara xonadonlariga qaratilmoqda.

– Aholi soni 10 035 nafardan oshiqni tashkil etadi, – deydi MFY raisi Hasan Yuldashev.

– Mahallada ahil jamoa shakllangan bo'lib, hokim yordamchisi Abatbay Aymuratov, xotin-qizlar faoli Iroda Hakimova, yoshlar

yetakchisi Ulug'bek Xolmatov, profilaktika inspektorlarimiz Davronbek Boltaboyev va Jaloliddin Mamatqulov, ijtimoiy xodimimiz Dilshod Abdusattarov hamda soliq inspektori Shohmurod Yuldoshev bilan yelkama-yelka turib, har bir xonadon, har bir ko'cha taqdiri uchun mas'uliyatni o'z zimmasiga olganmiz. Bu borada jalb etilgan ishchi guruh yaqindan ko'mak berayotgani samaradorlikni yanada oshirdi.

Yaqinda mahalla hududida joylashgan «Atlas invest» MCHJda o'tkazilgan tadbir buning yorqin misolidir. Ishchi guruh mazkur korxonada mehnat qilayotgan mahkuma ayollar hamda ishchi-xodimlar bilan ochiq muloqot o'tkazdi. Suhbat davomida ularning ijtimoiy moslashuvi, yashash sharoitlari va muammolari o'rganildi. Bu kabi tadbirlar adashgan ayollarning kelgusida jamiyatga moslashuvida muhim ahamiyat kasb etadi.

Hudud sanoat, ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatishda peshqadam. Bu yerda katta-katta sanoat korxonalari hamda 193 ta tadbirkorlik subyekti faoliyat yuritadi. Tadbirkorlarning xotirjam ishlashi va xavfsizlikni ta'minlash maqsadida korxonalarga «tashvish tugmalari» o'rnatilib, markazlashgan qo'riqlov tizimiga ulanishi iqtisodiy barqarorlikning kafolatiga aylandi.

Hudud qiyofasi tubdan o'zgarishida «Yashil makon» loyihasi doirasida ko'chalarga yangi asfalt yotqizilayotgani, ariqlar tartibga keltirilayotgani muhim omil bo'lmoqda. Joriy yilda 600 tup mevali va manzarali ko'chat ekish reja qilingan bo'lib, hozirda bu ishlar jadal davom ettirilmoqda. Mahalla qabristoni obodonlashtirilib, muqaddas qadamjolarga xos fayzli ko'rinishga keltirilgani mahalla ahlini mamnun qildi. Shuningdek, 270-sonli umumta'lim maktabi atrofida xavfsizlik choralari kuchaytirildi.

Maktab oldidagi piyodalar o'tish yo'lining yangidan ta'mirlanishi va «To'xtab turish taqiqlanadi» belgilari o'rnatilgani ham kelajak avlod xavfsizligiga alohida ahamiyat berilayotganidan dalolat.

«Beshqo'rg'on» mahallasining «namunali hudud» maqomini egallashi shunchaki natija emas, balki yangicha tizim asosida olib borilayotgan xavfsiz va farovon

kelajak sari tashlangan muhim qadam. Demak, davlat organlari va mahalla faollari o'rtasidagi mustahkam hamkorlik eng murakkab hududlarni ham namunali go'shaga aylantirishga qodir ekan. Bunday yangicha yondashuv mahallaning har bir xonadonida tinchlik-xotirjamlik va barqarorlikni ta'minlashning asosiy kafolati bo'lib xizmat qilishi bilan ahamiyatlidir.

Sarvar SOBIROV,
o'z muxbirimiz.

Toshkent shahri.

AMIR TEMUR TAVALLUDINING
690 YILLIGIGA

SOHIBQIRONNING LASHKAR KO'RIKLARI

Amir Temur saltanatida muntazam ravishda lashkarning jangovar shayligi saqlab turilgan. Vaqti-vaqti bilan keng sahro, dasht, yaylovlarda yirik muhorabalardan oldin lashkar ko'riklari o'tkazilgan. Bu qo'shinning jangovar shayligiga, harbiy qudratiga va ayniqsa, lashkar ruhiyatiga katta ta'sir qilgan. Ko'rikda Amir Temur qo'shinning nafaqat qurol-aslahalarini nazoratdan o'tkazgan, balki lashkarning ruhiyatini ham ko'tarishga e'tibor qaratgan. Barcha qo'shin turlari: piyoda kamonchilar, nayzadorlar, yengil va otliq suvoriylar, sangandozlar, taxshandozlar, manjaniq, arroda va tiricharx otuvchilar hamda boshqa yordamchi jangovar qismlar, shuningdek, ular ortidan boruvchi og'ir karvon – o'g'ruq ham ko'rikdan o'tkazilgan. Quyida biz ana shunday lashkar ko'riklaridan biri xususida batafsil to'xtalamiz.

1391-yil may oyi boshida To'xtamishxon bilan bo'ladigan Qunduzcha jangidan avval dashtda oliy farmonga muvofiq, shahzoda va beklar o'z qismi bilan nog'ora, qavs, burg'u, nafirlar jo'rligida suron solib, tartibli harakatlanib, jangovar safdan o'rin olganlar.

Lashkar ko'riklari haqida Sharafuddin Ali Yazdiyning «Zafarnoma»sida shunday bayon etiladi: «Lashkarning maymana, maysara, qalb va qanotlari qo'shinlari qilichga terilgan gavharlardek saf tortgandi. Yeldek uchqur, olovdek yopiriluvchi bedovlarning ko'kraklari temir sovutlar bilan o'ralgandi».

Qiyoslab bo'lmas darajada ko'p, yulduzlar misoli, gardunday savlatli, boshdan-oyoq mukammal qurollangan lashkar to'p-to'p va tuman-tuman bo'lib, o'z belgilangan joy (*mo'rcha*)lari tomon yo'l oldilar.

Askarlar boshdan oyoq temir sovutlarni kiyib, qurol-yarog'larini olib, otga minib ko'rik uchun qad rostlaganlar. Maydonda turli qismlarga taalluqli ko'k, binafsha, qizil va qora rangli bayroqlar hilpirab turgan. Ya'ni, bir favjning qurol-yarog'i, bayrog'i, kiyim-kechagi, jibasi qizil, ikkinchi guruhning rangi ko'k, uchinchi guruhning rangi oq, to'rtinchi favjning rangi binafsha, beshinchi guruhning rangi sariq bo'lgan.

Bahodir va beklarning o'z favjiga tegishli tug'lamalarni ko'tarib turgan qo'shinlari saf tortgach, belgilangan tartibga ko'ra, Hazrat Sohibqironning o'zi qo'shin beklarining yoniga borar ekan. Amirul-umaro (*Oliy qo'mondon*)ni kutib olinishi udumiga ko'ra, qo'shin beklari sadoqatini izhor qilgan va hadya (*peshkash*)lar tortiq qilgan.

Sohibqiron beklarning yoniga borar ekan, ular ham otdan tushib, yugurib kelib, chap oyog'ini bukib o'tirib, o'ng oyog'iga tiralib va o'ng qo'lini ko'ksiga qo'yib hurmat keltirib, podshohga tiz cho'kib ta'zim qilgan. Hadya-tortiq berish rusmini ado etgach, o'z begiga sodiqligi haqida duo va tilaklarini bildirganlar. Bunga javoban Sohibqiron ham ularning o'ziga xos mardlik va qahramonliklarini maqtab, ko'ngillarini shod qilar edi.

Hazrat Sohibqiron lashkarboshilar Berdibek, amir Xudoydodi Husayniy, amir Shayx Temur (*mingboshi Oqtemur bahodirning o'g'li*), amirzoda Umarshayx, Sulton Mahmudxon va amir Sulaymonshoh, shahzoda Muhammad Sulton, amirzoda Mironshoh, amir Sulton Muhammadshoh, amir Hoji Sayfiddin, amir Jahonshoh Joku va boshqa beklar qo'shinlari yoniga birma-bir borib, har birining tayyorgarligidan nihoyatda mamnun bo'lgan.

Hazrat Sohibqiron har bir qism oldiga yetib borganida, amirlar tiz cho'kib turli peshkashlar, zotdor otlar tortiq qilardi-

lar hamda sadoqat izhori sifatida o'z duo va olqishlarini yetkazardilar. Sohibqiron ham podshohlik marhamati bilan barchani ruhlantirib, o'zining oliy darajadagi maqtovlari va ofarinlarini izhor qilardi. Shu tariqa Sohibqiron yastangan dashtda uzunligi va eni tasavvurga sig'mas darajada dengizday ko'p bo'lgan lashkar ikki kun ertalabdan to shomga qadar ko'rikdan muvaffaqiyatli o'tish sharafiga erishadi.

Katta qo'shinning mukammal nazorati uchun ko'p vaqt talab etilgan. Ayniqsa, yirik janglardan avval bunday ko'riklarda rag'batlantirish, mukofotlash kabi masalalar, qo'shinning nafaqat harbiy tayyorgarligiga, balki jangovar ruhiga ham ijobiy ta'sir qilgan. Bunda vatanparvarlikka asosiy e'tibor qaratilib, bo'lajak yurishning maqsadi, el-yurt uchun ahamiyati alohida uqtirilgan. Lashkar ko'riklari harbiy an'ana va qadriyatlar rivojiga hissa bo'lib qo'shilgan.

Ozoda RAHMATULLAYEVA,
Toshkent amaliy fanlar universiteti
dotsenti, tarix fanlari nomzodi.

Yo'llarda harakatlanganda xoh haydovchi, xoh piyoda bo'laylik, ogoh bo'lishimiz kerak. Sababi, oddiy yo'l harakati qoidalariga rioya etmaslik oqibatida kimlarningdir turli darajada tan jarohati olishi, bevaqt hayotdan ko'z yumishi bilan bog'liq ko'ngilsizliklar sodir bo'layotganini ko'rib-bilib turibmiz. Bunday holatlarning oldini olish maqsadida Qoraqalpog'iston Respublikasi IIV JXX Yo'l harakati xavfsizligi boshqarmasi tomonidan qator chora-tadbirlar amalga oshirib kelinmoqda.

HUSHYORLIK YO'LIDAGI QALQON

Jumladan, respublikadagi barcha oliy va o'rta maxsus, umumta'lim o'quv muassasalari, avtotransport vositalarini boshqaruvchi kadrlarni tayyorlash o'quv joylarida avtohalokatlarning kelib chiqish sabablari, uning oqibatlari, belgilangan qoidalarga amal qilish yuzasidan targ'ibot tadbirlari o'tkazilishi yo'lga qo'yilgan. Ushbu tadbirlar natijasida respublika hududida sodir etilgan umumiy yo'l-transport hodisalari o'tgan yilning shu davriga nisbatan 23,5 foizga, tan jarohati bilan bog'liq yo'l-transport hodisalari 37 foizga kamaygan bir vaqtda, o'lim bilan bog'liq yo'l-transport hodisalari oqibatida

3 nafar fuqaro vafot etgani, 34 nafar fuqaro turli darajadagi tan jarohatlar olgani tashvishlidir.

Sodir bo'lgan hodisalarning kelib chiqish sabablarini tahlil qiladigan bo'lsak, belgilangan tezlikka rioya etmaslik, haydovchilarning piyodalar o'tish joyidan o'tayotgan piyodalarga yo'l bermasligi, imtiyozga ega bo'lgan transport vositasini o'tkazib yubormaslik, charchoqlik, rulda uxlab qolish, mast holda transport vositasini boshqarish shular jumlasidandir.

Misol uchun, joriy yil 6-yanvar kuni Nukus shahar «Qattiag'ar» MFY hududidan o'tuvchi davlat ahamiyatiga molik «Nukus– Xo'jayli»

avtomobil yo'lida fuqaro B.B. «Damas» rusumli avtomobilini boshqarish davomida tezlikka rioya etmaganligi bois quvib o'tish harakatini amalga oshira olmay, qarama-qarshi yo'nalishda harakatlanib kelayotgan fuqaro I.A. boshqaruvida bo'lgan «Neksia» rusumli avtomobil bilan to'qnashgan. Natijada, «Damas» rusumli avtomobil haydovchisi B.B. og'ir tan jarohatlari olib, Nukus shahar tibbiyot bo'limiga yotqizilgan.

Tabiiyki, yuz berayotgan yo'l-transport hodisalarida faqatgina haydovchilarni aybdor deb bo'lmaydi. Chunki sodir bo'lgan hodisalarning ayrimlarida piyodalar ishtiroki mavjudligini e'tiborga oladigan

bo'lsak, bunda qaysidir darajada ularning ham aybi borligi ko'rinadi. Masalan, joriy yil 11-yanvar kuni YHXB navbatchilik qismiga kelib tushgan xabarga ko'ra, Nukus shahri, «Jana bazar» MFY hududidan o'tuvchi avtomobil yo'lida A.A. ismli fuqaro «Matiz» rusumli avtomashinasini belgilangan tezlik qoidalariga amal qilgan holda boshqarib kelayotganida yo'lning belgilanmagan joyidan kutilmaganda kesib o'tayotgan mast holatdagi piyodani urib yuborgan. Natijada piyoda N.O. og'ir tan jarohati olib, Nukus shahar shifoxonasiga yotqizilgan.

Yuqoridagi kabi tezlik bilan bog'liq yo'l-transport hodisalarining oldini olish maqsadida radar qurilmalari, tirbandliklarning oldini olish uchun to'xtash va to'xtab turish qoidabuzarliklarini aniqlovchi kameralarni o'rnatish ishlari olib borilmoqda. Ayni paytda respublika hududida 127 ta radar qurilmalari o'rnatilgan bo'lib, shundan

15 tasi maktablar oldida ishlab turibdi. Shuningdek, Nukus shahrida avtotransport boshqaruvchisining xavfsizlik kamarini taqmagani uchun qoidabuzarliklarni aniqlovchi kameralarning ishga tushishi natijasida yo'l-transport hodisalarining soni sezilarli kamayishiga erishildi.

– Yo'l harakati xavfsizligini ta'minlashda targ'ibot-tashviqot ishlari juda muhim

hisoblanadi, – deydi boshqarma matbuot guruhi katta inspektori, leytenant Tursinbay Otemuratov. – Shundan kelib chiqqan holda, Qoraqalpog‘iston Respublikasi IIV YHXB va uning joylardagi soha xodimlari tomonidan haftaning har juma kuni «Yo‘l harakati targ‘iboti kuni» deb belgilangan. Hududlardagi barcha o‘quv muassasalarida, tashkilotlarda, mahalla va aholi gavjum joylarda targ‘ibot-tashviqot ishlarini o‘tkazish yo‘lga qo‘yilgan. Shuningdek, reja asosida «Diqqat: piyoda!», «Diqqat: bolalar!» kabi tadbirlar o‘tkazilib, yo‘l harakati qoidalarini o‘rgatish ishlari samaradorligini oshirish maqsadida shahar va tumanlardagi jami 501 ta umumta‘lim maktablarida namunali harakatlanish xavfsizligi sinfxonalari tashkil qilindi. Haydovchi hamda piyodalarni hushyorlikka chaqirish yuzasidan joylarda 5 marotoba «Avtokarvon» profilaktik tadbiri o‘tkazildi.

Xulosa tariqasida aytadigan bo‘lsak, yo‘llarda sodir etilgan qoidabuzarlik nafaqat qoidabuzarning o‘zi, balki uning yon-atrofdagilar uchun ham xavfli ekanligini har bir kishi esdan chiqarmasligi lozim. Shu bois belgilangan qoidaga amal qilgan holda, yo‘llarda tartib va intizom barcha uchun birdek taalluqli ekanligini unutmaylik.

Azamat PIRNIYAZOV,
o‘z muxbirimiz.

Qoraqalpog‘iston Respublikasi.

SULOLA

YUKSALISH TASODIF EMAS

Odatda ichki ishlar organlarida rahbarlik lavozimlarida xizmat qilish insondan nafaqat bilim va tajriba, balki butun umrini shu sohaga bag‘ishlashni talab qiladi.

Rahimjon Karimov ana shunday mas‘uliyatli va mashaqqatli yo‘lni bosib o‘tgan insonlardan biri. 1980-yildan 2008-yilga qadar Andijon va Namangan viloyatlari ichki ishlar organlaridagi faoliyatini tergovchilikdan boshqarma boshlig‘ining o‘rinbosari lavozimigacha davom ettirgan bu insonning hayoti oson kechmagan.

Iste‘fodagi polkovnik Rahimjon aka bilan suhbatlasharkanmiz, u o‘tgan xizmat yillarini xotirlab, har bir kun mas‘uliyat va xavotir ichida o‘tganini ta’kidlaydi.

– Faoliyatim hamisha tig‘iz kechdi. Dastlab millatlararo mojarolar kelib chiqdi, keyinchalik turli ekstremistik va terroristik harakatlar paydo bo‘ldi. Shunday vaziyatlarda jamoat xavfsizligini ta‘minlash uchun ko‘p hollarda uyga kelmasdan, oylab dala sharoitida yashagan paytlarim ham bo‘lgan. Tan olish kerak, oilamdan uzoqda o‘tgan vaqtlarim juda ko‘p bo‘ldi. Lekin shu el-yurt tinchligi uchun qo‘limdan kelgan barcha imkoniyatimni ishga soldim. Shukrki, zimmamga yuklatilgan ishonchni oqladim, deb o‘ylayman, – deydi u.

Bu soʻzlar ortida butun umrini jamiyat tinchligiga bagʻishlagan inson taqdiri turadi, albatta.

– Farzandlarimga deyarli vaqt ajrata olmadim, – deydi lavhamiz qahramoni. – Ularni yonimga oʻtqazib, maslahat berib, qiziqishlarini soʻrashga imkon topolmagan paytlarim koʻp boʻldi. Har kuni tong sahar ishga ketib, baʼzan yarim tunda qaytardim. Shunday boʻlsa-da, farzandlarim oʻz yoʻlini topdi, masʼuliyatli kasblarni tanladi. Men bundan faxrlanaman!

Rahimjon Karimovning oilasi bugun koʻpchilikka ibrat sifatida tilga olinadi. Uning katta oʻgʻli Dilmurodjon Karimov Oliy sud tizimida sudya sifatida faoliyat yuritmoqda. Oʻrtanchi oʻgʻli Dilshodbek neft-gaz sohasida ishlab, mamlakat iqtisodiyotining muhim yoʻnalishlaridan birida xizmat qilyapti. Kenja oʻgʻli Farhodbek esa bojxona boshqarmasida boʻlim boshligʻi lavozimida ishlayapti. Yagona qizi Dilbarxon oʻqituvchilik kasbini tanlagan.

Rahimjon aka uchun farzandlar tarbiyasi soʻz bilan emas, balki shaxsiy namuna

orqali shakllangan. Uning hayoti, mehnati va fidoyiligi farzandlar uchun eng kuchli hayotiy dars boʻlgan. Shu sababli, ular har biri oʻz yoʻnalishida masʼuliyatni his qilgan holda xizmat qilib kelmoqda.

Ayni paytda Rahimjon aka Andijon shahridagi «Toshkent» mahallasida istiqomat qiladi. Mahalla ahli uni bilimli va tajribali huquqshunos sifatida hurmat qiladi. Kimning huquqiy masalalar boʻyicha savoli boʻlsa, darhol uning huzuriga oshiqadi. Bu holat uning Toshkent davlat universitetining huquqshunoslik fakultetida olgan taʼlimi va koʻp yillik amaliy tajribasining natijasidir.

Rahimjon aka Karimovning hayot yoʻliga nazar tashlarkanmiz, bir haqiqatni anglaymiz: yuksalish tasodif emas, balki mehnat, vijdon va sadoqatning yaqqol natijasidir.

Saminjon HUSANZODA,
oʻz muxbirimiz.

Andijon viloyati.

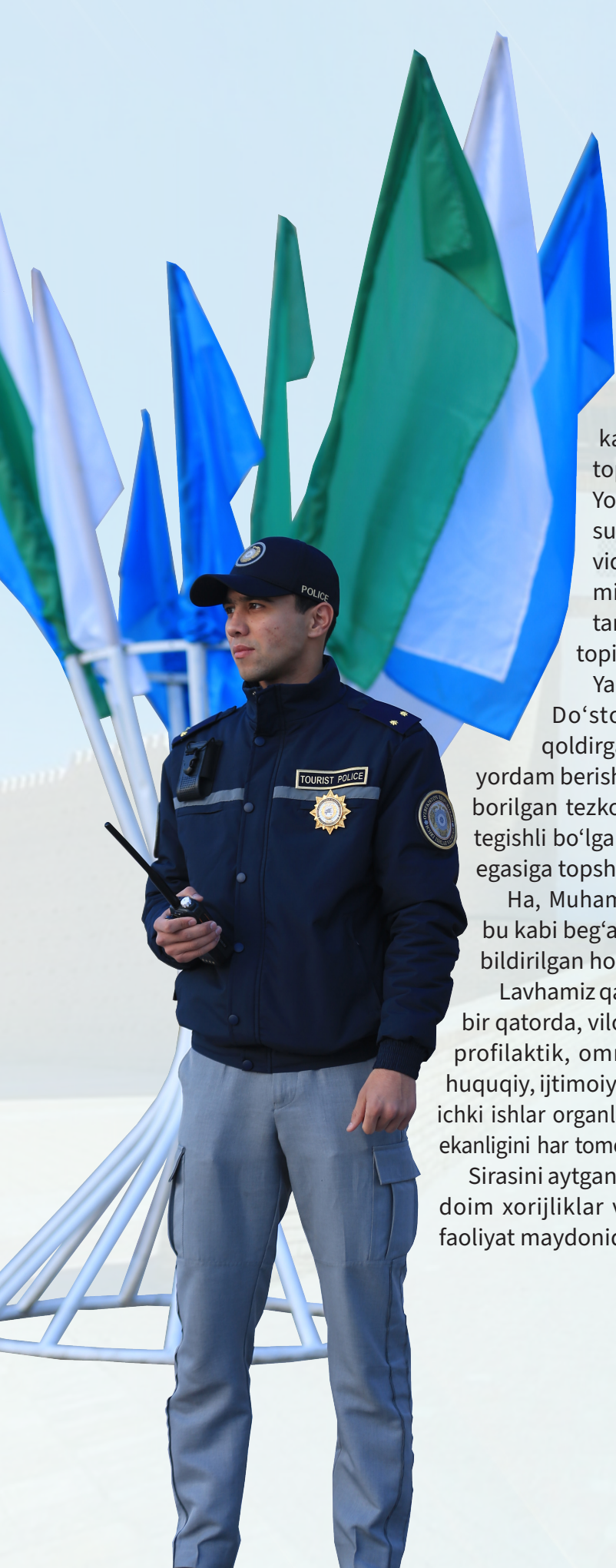
FAOLIYAT MAYDONIDA CHARXLANIB...

Leytenant Muhammadali Samadov Buxoro viloyati IIB Xavfsiz turizmni ta'minlash boshqarmasida xizmat qilayotgan umidli yosh xodimlardan biri. U 2024-yilda IIV Akademiyasini tamomlab, ilk xizmatini mazkur boshqarmada boshlagan.

Lavhamiz qahramoni singari yoshlarning tizimning o'ziga xos jihatlarini mukammal o'rganib, kasbiy malakasini oshirib borishida ularga biriktirilgan ustozlarning alohida o'rni bor. Leytenant Muhammadali Samadovning bu borada omadi keldi. Unga sohada samarali xizmat olib borayotgan fidoyi xodim, mayor Feruz Sharipov murabbiy etib tayinlandi. Undan fuqarolar bilan qanday muomala qilish, jinoyat va huquqbuzarliklarning oldini olishda nimalarga ko'proq e'tibor berish kerakligini o'rgandi. Talabchan ustozining maslahat va yo'l-yo'riqlariga amal qilib, nazariy bilimlariga amaliyotni uyg'unlashtira oldi.

– Leytenant Muhammadali Samadov tashabbuskor, ziyrak xodimlarimizdan, – deydi viloyat IIB XTTB Tashkiliy muvofiqlashtirish bo'limining muhim topshiriqlar bo'yicha inspektori, kapitan Javlonbek Shodiyev. – U mas'uliyatli xizmatiga sidqidildan yondashadi. Bunda unga ingliz va rus tillarini mukammal o'zlashtirgani qo'l keladi. Muhammadali shahrimizga dunyoning turli mamlakatlaridan kelgan sayyohlar bilan bimalol so'zlasha oladi. Kerak bo'lsa, beminnat yordamini ayamaydi. Hamkasblari ham uni kamtar, bilimli hamda insoniy fazilatlar egasi sifatida doim hurmat qilishadi.

Leytenant M. Samadov joriy yilning shu davriga qadar 570 nafar mahalliy hamda xorijiy sayyohlarga turli ko'rinishdagi amaliy yordam ko'rsatgan. Bundan tashqari, Buxoro shahrining tarixiy qismida joylashgan madaniy meros

obyektlaridagi mavjud muammolarni o'rganib, ularni bartaraf etish yuzasidan mutasaddi tashkilotlarga taklif hamda taqdimnomalar kiritdi.

Rossiya Federatsiyasidan tashrif buyurgan sayyoh Olga Mashutina hamda Yelena Petuninalar leytenant Muhammadali Samadovga murojaat qilib, qiymati 2000 AQSH dollari bo'lgan kamerasini yo'qotib qo'yganini aytib, uni topishda amaliy yordam berishni so'raydi. Yosh xodim mazkur murojaat asosida tezkor-surishtiruv ishlarini olib boradi. Hududdagi videokuzatuv kameralarini tekshirib, dastlab mikroavtobus haydovchisini aniqlaydi. Shu tarzda sayyohlarga tegishli bo'lgan buyumni topib beradi.

Yana bir holatda tojikistonlik sayyoh Ahmad Do'stov sumkasini noma'lum joyda unutib qoldirganini aytib, ziyrak xodimdan uni topishda yordam berishini so'raydi. M. Samadov tomonidan olib borilgan tezkor-surishtiruv ishlari natijasida sayyohga tegishli bo'lgan sumka «Ark» qo'rg'oni atrofidan topilib, egasiga topshiriladi.

Ha, Muhammadali Samadovning xizmat faoliyatida bu kabi beg'araz yordam uchun samimiy minnatdorlik bildirilgan holatlar juda ko'p.

Lavhamiz qahramoni samarali xizmat olib borish bilan bir qatorda, viloyat hududida o'tkazib kelinayotgan turli profilaktik, ommaviy tadbirlarda, shuningdek, kasbiy, huquqiy, ijtimoiy va sport tadbirlarida ham faol qatnashib, ichki ishlar organlari xodimi degan sharaflı nomga munosib ekanligini har tomonlama isbotlashga harakat qilib kelmoqda.

Sirasini aytganda, o'ziga nisbatan talabchan yosh xodim doim xorijliklar va yurtdoshlarimiz orasida kechadigan faoliyat maydonida xizmat qilib charxlanmoqda.

Mirzoqul AHADOV,
o'z muxbirimiz.

Buxoro viloyati.

OILA BAXTI MEHRDAN UNAR

— Bugungi kunim juda sermahsul o'tdi. Yana bir natija, yana bir quvonchli xabar. Oylar davomida kelisha olmayotgan bir oilani yarashtirishga erishdik. Ikki murg'ak go'dakning ota-ona mehridan bahra olib ulg'ayishiga munosib hissamiz qo'shildi. Oilaning quvonchiga sherik bo'lgan damlarim men uchun eng baxtli lahzalardir, — deydi Zarnigor.

Lavhamiz qahramoni — katta leytenant Zarnigor Muhammedova 1995-yili Qashqadaryo viloyatida tug'ilgan. U Qarshi davlat universitetining psixologiya yo'nalishini muvaffaqiyatli tamomlagan. Xizmat faoliyatini Toshkent shahri Yangiheyot tumani ichki ishlar organlarida voyaga yetmaganlar masalalari bo'yicha psixolog sifatida boshlagan. Ayni paytda Sergeli tumani IIOFMB XQMBda katta inspektor lavozimida xizmat qilmoqda.

— Bobom 35 yil davomida tergov sohasida xizmat qilgan. Biz shu muhitda voyaga yetganmiz. Garchi psixologiya yo'nalishida tahsil olgan bo'lsam-da, ichki

ishlar organlari tizimi meni o'ziga tortdi. Faoliyatim davomida olgan bilimlarim, oilalar bilan ishlashda, ayniqsa, nizoli holatlarda va tazyiqqa uchragan ayollar bilan muloqotda juda qo'l kelmoqda. Oila mustahkamligini ta'minlashga qaratilgan psixologik tavsiyalar berib kelyapman, — deydi u.

Zarnigorning ish kuni Sergeli tumani IIOFMB 1-sonli Ichki ishlar bo'limidan boshlanadi. U o'ziga birlashtirilgan 12 ta mahalladan kelib tushgan murojaatlarni o'rganib, kunlik rejasini belgilaydi va joylarga chiqadi.

— Zarnigor bilan bir necha yildan buyon samarali hamkorlik qilib kelmoqdamiz, — deydi «Sultonobod» mahallasi xotin-qizlar faoli Zahro To'laganova. — U mahalla yetiligi bilan birgalikda muammoli oilalarni o'rganib, ayniqsa, tazyiq va zo'ravonlik holatlarida xotin-qizlarga himoya orderi berish, muammolarni bartaraf etishda faol ishtirok etadi. Qaysi vaqt bo'lishidan qat'i nazar, murojaat qilinsa, tez yetib kelib,

ayollar huquqini himoya qilishga doim tayyor.

Har bir oila – alohida olam. Ularning o'ziga xos tashvish va quvonchlari bor. Xodima buni yaxshi biladi. Shu bois har bir murojaatga individual yondashib, manzilli profilaktik suhbatlar o'tkazish orqali ko'plab tushunmovchiliklarning oldini olishga harakat qiladi.

Xususan, joriy yil boshidan buyon 63 nafar tazyiq va zo'ravonlikka uchragan xotin-qizga himoya orderi rasmiylashtirildi. Shuningdek, ijtimoiy himoyaga muhtoj 322 nafar ayolga turli ko'maklar ko'rsatilib, ularning 27 nafari davolanishga yo'naltirildi. Ushbu toifadagi xotin-qizlarga kasb-hunar o'rganish, mehnat faoliyatiga jalb etish bo'yicha targ'ibot ishlari ham samara bermoqda.

– Ayrim hollarda oilaviy kelishmovchiliklarga uchinchi shaxslar aralashuvi sabab bo'layotgani achinarli, – deydi leytenant Zarnigor Muhammedova – Masalan, bir oilada qaynota spirtli

ichimlik ta'sirida keliniga nisbatan qo'pol muomalada bo'lib, tez-tez janjal chiqarar edi. Oilani o'rganish jarayonida er-xotinning ahilligiga guvoh bo'ldik. Muammo katta yoshli insonning o'zini tuta olmasligida, spirtli ichimlikka qaramligida edi. Profilaktik suhbatlar o'tkazilib, xonadonga «tashvish tugmasi» o'rnatildi, ayolga himoya orderi berildi.

Zarnigorning yuragida shijoat, so'zlarida qat'iyat va sinmas iroda bor. Biroq uning yutuqlarida oilasining qo'llab-quvvatlashi ham muhim o'rin tutadi.

– Oilam men uchun eng katta tayanch va ilhom manbaidir. Ikki nafar farzandning onasiman. Ularning tarbiyasida turmush o'rtog'im, ota-onam va qaynonam katta yordam berib kelishmoqda. Agar kelajakda farzandlarimiz ham shu yo'lni tanlasa, qo'llab-quvvatlaymiz. Chunki jamiyatga naf keltirish, odamlarga kerakli bo'lish – eng katta baxt, – deydi u.

Adolat FAYZIYEVA,
o'z muxbirimiz.

Toshkent shahri.

В ЦИФРОВОМ ФОРМАТЕ

«MENING INSPEKTORIM» ДЛЯ ВАС

– Я – Гайратулла Шукуров, заслуженный работник культуры Узбекистана. Проживаю в махалле «Тукимачи» Яккасарайского района столицы.

...Недавно по рекомендации инспектора профилактики скачал на смартфон приложение «Менинг инспекторим». Теперь связаться с ним можно прямо в данном сервисе – идти в опорный пункт необязательно. Фамилия и имя, номер телефона, график работы – все собрано в едином интерфейсе. Главное, в случае возникновения проблемы есть возможность в один клик отправить сообщение об этом. Рекомендую всем установить данное приложение.

Инспекторы профилактики проводят в махаллях разъяснительную работу о преимуществах мобильного приложения «Менинг инспекторим» («Мой инспектор»), помогают жителям загрузить его на смартфоны.

Данное мобильное приложение разработано согласно Постановлению Президента Узбекистана «О дополнительных мерах по внедрению целостной системы адресной работы в направлении создания безопасной среды в махаллях республики» от 5 января 2026 года. Оно создает условия для онлайн-диалога граждан с правоохранительными органами. Через сервис можно отправлять фото-, аудио- и видеосообщения, передавать сигналы тревоги, а также оценивать деятельность сотрудников на местах.

Ключевые преимущества

Использование сервиса открывает перед гражданами ряд возможностей:

- ✓ информированность – получение актуальных данных о криминогенной обстановке и новых видах преступлений и методах защиты от них;

- ✓ прямая связь – возможность мгновенно узнать, кто является инспектором профилактики, закрепленным за той или иной территорией, дистанционно обратиться к нему;

- ✓ навигация – наличие интерактивной карты с указанием ближайших пунктов правопорядка и маршрутами к ним;

- ✓ экстренная помощь – вызов экстренных служб (пожарной безопасности, ОВД, скорой медицинской помощи, аварийной газовой

службы, МЧС), а также прямая связь с Министерством юстиции, Генеральной прокуратурой.

За считанные секунды

В приложении предусмотрена кнопка SOS. Оператор моментально реагирует на сигнал. С ее помощью можно сообщить о правонарушении, ДТП, резком ухудшении здоровья или иных угрозах. Кроме того, сервис позволяет в режиме реального времени сообщать о транспортных средствах, блокирующих въезд во двор или вход в подъезд, подозрительных лицах, находящихся рядом с вашим домом, и др.

– Реализация проекта имеет большое значение для оперативного вызова помощи населением, – говорит заместитель начальника Ситуационно-аналитического центра Организационного департамента МВД Узбекистана подполковник Отабек Шахакимов. – В настоящее время завершаются работы по полной интеграции приложения с системой «112» для автоматической регистрации всех сообщений о происшествиях, а также мониторинга ситуации, координирования применения задействованных сил и средств.

Три шага к безопасности

Приложение «Менинг инспекторим» доступно для скачивания в Google Play и App Store.

Процесс регистрации максимально прост:

1) авторизация: укажите номер телефона, данные документа, удостоверяющего личность (паспорт или ID-карта), и дату рождения;

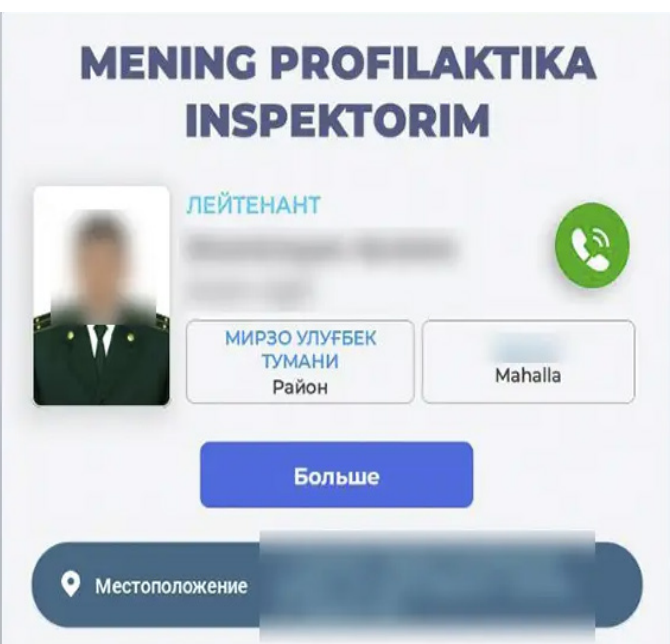
2) идентификация: система предложит подтвердить данные с помощью FaceID. Это необходимо для официальной фиксации обращений и исключения анонимных ложных вызовов;

3) геолокация: разрешите приложению доступ к местоположению. Это позволит экстренным службам найти вас максимально быстро в чрезвычайной ситуации.

Разработчики совершенствуют сервис на основе мнений пользователей. Предложения по улучшению функционала можете направить через раздел обратной связи на главной странице приложения. Каждое обращение будет изучено.

Радик ТУМПАРОВ,
соб. корр.

HAQIQATGA YETAKLOVCHI IZLAR

Jinoyatni fosh etish shunchaki tezkorlik yoki tasodif natijasi emas. Bu jarayon chuqur tahlil, ilmiy yondashuv va mayda dalillargacha e'tiborni talab etadi. Va aynan shu jihatlar orqali haqiqat tiklanadi.

Viloyat Ichki ishlar boshqarmasi Ekspert-kriminalistika markazi faoliyati tahlil qilinganda, sohada tizimli va samarali ish yo'lga qo'yilganini ko'rish mumkin. Joriy yilning o'tgan davrida ekspertlar 886 marotaba voqea joyiga chiqqani va 871 ta daliliy ashyo olingani buning yaqqol isbotidir.

Shuningdek, markaz xodimlari 194 ta tergov harakatlari va tezkor-qidiruv tadbirlarida mutaxassis sifatida ishtirok etishib, jinoyat-

larni fosh etishga o'zlarining salmoqli hissalarini qo'shishdi. Bu raqamlar ortida esa o'nlab tiklangan adolat va himoya qilingan insonlar taqdiri turibdi.

Bugungi kunda jinoyatlarni fosh etishda eng ko'p qo'llanilayotgan va samara berayotgan usullardan biri qo'l-barmoq izlari orqali tekshiruvlardir. Bunda zamonaviy daktiloskopik tizimlar, xususan, «Papilon» avtomatlashtirilgan daktiloskopik taqqoslash tizimi bazasi imkoniyatlari qo'l kelmoqda. E'tiborli jihat, bu ma'lumotlar insonga xos bo'lib, takrorlanmas xususiyatga ega.

Markaz ekspertlari ichki ishlar organlari bilan bir qatorda boshqa huquqni muhofaza qiluvchi organlarining keltirilgan qarorlari va ajrimlari bo'yicha ham tadqiqotlar o'tkazib kelmoqda. Jumladan, joriy yilning o'tgan davrida 752 ta har xil turdagi ekspertizalar o'tkazilib, shulardan 723 tasiga ijobiy xulosalar berildi.

Shuningdek, boshqarma EKM moddiy-texnika bazasini mustahkamlash, zamonaviy uskunalar bilan ta'minlash va kadrlar salohiyatini oshirishga qaratilayotgan e'tibor ham samaradorlikni oshirishga xizmat qilmoqda. Bu esa o'z navbatida, jinoyatlarni tez va sifatli fosh etish imkoniyatini kengaytiradi.

Sodiq RAHIMOV,
o'z muxbirimiz.

Qashqadaryo viloyati.

Shu o'rinda zamonaviy jinoyatchilik ham o'zgarib borayotganini ta'kidlash joizdir. Ya'ni, axborot texnologiyalari rivojlangani sayin jinoyatchilar ham yangi usullardan foydalanmoqda. Bu esa ekspert-kriminalistlar oldiga yanada murakkab vazifalarni qo'ymoqda. Demak, sohada faoliyat yuritayotgan har bir mutaxassis doimiy ravishda o'z ustida ishlashi, bilim va ko'nikmalarini yangilab borishi shart.

Markaz faoliyatiga nazar tashlasak, bunda faqat amaliyot bilan cheklanib qolinyotgani yo'q, balki trassologiya, ballistika, xatshunoslik, kimyoviy va texnik ekspertizalar amalga oshirilmoqda. Bu esa bo'limni haqiqiy ilmiy-amaliy markazga aylantirmoqda.

«SENDI» – yaqin ko‘makchim

*deydi inspektor-kinolog
Rahmatulla Shomuratov*

Giyohvandlik vositalarining noqonuniy aylanishiga qarshi kurashishda har bir tezkor ma’lumot, har bir hushyor nigoh muhim ahamiyat kasb etadi.

«Xavfsiz va sog‘lom yurt» tezkor-profilaktik tadbiri doirasida Xiva shahrida o‘tkazilgan tezkor tadbirda viloyat IIB JXX JTSB kinologiya bo‘linmasi 3-sonli kinologiya guruhi kichik inspektor-kinologi, safdor Rahmatulla Shomuratov faol ishtirok etdi. Ayniqsa, uning «Sendi» laqabli xizmat iti tezkor tadbir jarayonida yuqori aniqlik bilan harakat qilib, giyohvandlik vositalarini topishda katta yordam berdi.

– Ma’lumot aniq. Shaxs «Gulshan-2» mahallasi hududida harakatlanyapti, – deya xabar berdi safdor R. Shomuratov.

Mazkur ma’lumot asosida Xiva shahar IIB tezkor-qidiruv xizmati xodimlari darhol harakatga tushdi. Ko’p o’tmay, davlat raqami 90 F 971 RA bo’lgan ko’k rangli «Tico» avtomashinasi to’xtatildi. Xolislar ishtirokida o’tkazilgan ko’zdan kechirish jarayonida haydovchi, 1960-yilda tug’ilgan fuqaro A.R.ning yonidan taxminan heroin giyohvandlik vositasi topildi va belgilangan tartibda rasmiylashtirildi.

Inspektor-kinolog Rahmatulla Shomuratov hamda «Sendi» xizmat jarayonida yuqorida ta’kidlangani kabi holatlarga tez-tez duch kelishadi. Eng muhimi, ular bunday vaziyatlarda hushyorlikni oshirib, bir-birini qo’llab-quvvatlaydi.

– Hatto bir gramm giyohvandlik vositasi ham katta jinoyatga sabab bo’lishi mumkin, – deydi safdor R. Shomuratov. – Axir, bu oddiy mahsulot emas, balki inson hayotini izidan chiqarib yuboruvchi zahri qotildir. Men buni chuqur anglaganim bois yaqin ko’makchim «Sendi» bilan doim yuqori aniqlikda xizmat olib borishga harakat qilaman.

Darhaqiqat, har bir aniqlangan holat ortida jamiyat xavfsizligi, inson, kelajagi va yurt osoyishtaligi mujassam. Ichki ishlar organlari xodimlari tomonidan olib borilayotgan bunday qat’iy va tizimli ishlar esa jinoyatchilikka qarshi murosasiz kurash davom etayotganidan dalolat beradi.

Nilufar Jabborova,
o’z muxbirimiz.

Xorazm viloyati.

SHARQ RIVOYATLARI

HAMMASI O’Z QO’LINGDA

Qadimda bir donishmand yashardi. Uning eng iqtidorli shogirdi: «Ustozim javob bera olmaydigan savol ham bormikan?» – deb o’ylab qolibdi. Buni sinash uchun gullar barq urib turgan gulzorga borib, eng chiroyli kapalakni tutibdi. Kapalak kaftlarini qitiqlab, uning kulgisini qistabdi. Shogird donishmandning oldiga kelib so’rabdi:

– Ustoz, ayting-chi, kaftlarim orasidagi kapalak tirikmi yoki o’likmi?

Quv shogird agar ustoz kapalakni tirik desa, har lahzada uni ezg’ilab o’ldirishga tayyor turar ekan. Donishmand miyig’ida kulib javob qaytaribdi:

– Hammasi o’z qo’lingda.

EL OG’ZIGA ELAK TUTIB BO’LMAYDI

Bir xalqparvar, adolatparvar hukmdor bo’lgan ekan. Bir kuni vaziri uning huzuriga kelib, shunday debdi:

– Ey, ulug’ shohim! Yurtni kezib amin bo’ldimki, aksar fuqarolaringiz sizdan minnatdor. Yurtimizdagi tinchlik-osoyishtalik, ma’murchilik uchun ular haqingizga duo qilishyapti. Lekin odamlar orasida sizdan norozi bo’lib, sha’ningizga tuhmat qilayotganlari ham bor.

Podshoh kulimsirab dedi:

– Ey vaziri a’zam, raiyatga qilayotgan g’amxo’rliklarimni o’zing yaxshi bilasan. Saltanatimdagi barcha viloyatlarda obodonchilik, to’kin-sochinlik. Men amr etib, mamlakatimizdagi barcha shaharlarning darvozalarini yoptirib qo’yishim mumkin. Lekin el og’ziga elak tutib bo’lmaydi.

Rus tilidan
Bobomurod TOSHEV tarjimai.

Там, где служба встречается с гостеприимством

Лейтенант Мохинур Рихситиллаева – молодой, но уже уверенный в себе сотрудник органов внутренних дел, для которой служба стала не просто профессией, а осознанным выбором. Сегодня она помогает делать пребывание гостей нашей страны безопасным и комфортным.

Ее путь начался с серьезной подготовки. В 2020 году Мохинур поступила в Ташкентский академический лицей № 2 МВД, который окончила с отличием. Затем продолжила обучение в Академии МВД, где также показала высокий результат – диплом с отличием. Особенно значимым моментом стало то, что диплом ей вручил лично министр внутренних дел – генерал-лейтенант Азиз Ташпулатов.

С июля 2025 года она на службе в Управлении обеспечения безопасного туризма ГУВД Ташкентской области. Сегодня лейтенант Рихситиллаева занимает должность старшего инспектора группы по обеспечению общественного порядка. Несмотря на небольшой опыт,

она уже уверенно чувствует себя в профессии и ответственно относится к каждому заданию.

Осознанно она выбрала и направление туристической полиции – сферу, которая сегодня активно развивается и требует не только профессиональных знаний, но и открытости к людям: «Туристическая полиция – это современное и очень интересное направление. Здесь важно уметь общаться, понимать людей из разных стран, знать языки. Мне нравится, что мы можем не только обеспечивать безопасность, но и помогать гостям лучше узнать нашу страну».

Служба здесь действительно особенная. Сотрудники не только следят за порядком, но и помогают туристам: подсказывают маршруты, рассказывают о достопримечательностях, иногда выступают в роли переводчиков. Мохинур свободно общается на узбекском и русском языках, а также использует английский, турецкий и французский. Сейчас она изучает еще и немецкий язык.

День начинается с развода, после которого сотрудников распределяют по туристическим объектам. В течение дня она следит за порядком, помогает гостям и всегда готова быстро отреагировать в нестандартной ситуации.

Такие ситуации в ее практике уже были. Например, недавно туристы из Малайзии обратились к ней в панике – они не могли найти свою палатку в горах Чимгана и решили, что вещи пропали. Разобравшись в ситуации, Мохинур поняла, что они просто сбились с маршрута и вернулись не тем путем. В итоге палатка оказалась на месте, а туристы – искренне благодарны.

Есть и приятные моменты. Один из самых запоминающихся – сопровождение гостей из Турции на курорте «Амирсой». Сотрудница быстро наладила контакт, и в итоге гости остались настолько довольны, что даже решили продлить свое пребывание в Узбекистане.

– Больше всего мне нравится помогать людям. Когда видишь, что туристы уезжают с хорошими впечатлениями, благодарят – это очень мотивирует, – делится лейтенант Рихситиллаева. – Понимаешь, что твоя работа действительно важна.

В свободное время она продолжает учиться и развиваться: читает книги, изучает страны мира и их особенности. При этом старается находить баланс между работой и личной жизнью.

Ее жизненный принцип прост: не все дается легко, но если идти к своей цели и не сдаваться, обязательно все получится.

Для Мохинур служба – это честь, ответственность и возможность быть полезной. И именно такие сотрудники формируют современный облик органов внутренних дел – открытый, профессиональный и ориентированный на людей.

Юлия МУСТАФАЕВА,
соб. корр.

KULDIRADI, KUYDIRADI

yoxud

KIBERMAKONDAGI ILLATLAR

Kiberjinoyat atamasiga bugun hech kim ajablanmay qo'ydi. Chunki virtual olamning ijobiy tomonlariga monand kishilik jamiyatiga allaqachon salbiy jihatlari ham kirib ulgurdi. Misol uchun, bugungi kunda onlayn banking tizimining kengayib borayotgani, onlayn to'lov platformalari sonining ko'paygani qulaylik yaratishi bilan bir qatorda, o'g'riliklarga ham yo'l ochmoqda.

ALDOV CHARXPALAGI

A.T. turmush o'rtog'iga tegishli bank plastik kartasidan 22 million so'm pul sirli ravishda yo'qolgani haqida ichki ishlar organlariga murojaat qildi. Soha mutaxassislari tomonidan olib borilgan tezkor tadbirlar natijasida jinoyatchi 2004-yilda tug'ilgan sirdaryolik S.D. ekanligi aniqlandi. U fuqarolarga Paynet to'lov tizimida «doimiy daromad manbayi» haqida yolg'on xabarlar tarqatib, turli viloyatlarda yashovchi 9 nafar shaxsni shartnoma asosida yakka tartibdagi tadbirkorga aylantirgan. Ularning bank hisoblaridan foydalanib, APK virusli ilovalar orqali zararlangan fuqarolarning kartalaridan pullarni yechib olgan va har bir tranzaksiya uchun 5–7 foiz ulush olgan. Qo'lga olingan bu shaxs 121 ta

kiberjinoyatni sodir etgani aniqlandi. U Telegram kanali orqali virusli ilovani tarqatish yo'li bilan respublikaning boshqa hududlarida yashovchi jami 201 nafar fuqaroning bank kartalaridan umumiy hisobda 2 milliard so'mdan ortiq pulni yashirin ravishda talon-toraj qilgan. Qo'lga kiritilgan mablag'larni o'zining ehtiyojlari uchun sarflab yuborgan.

Hozirda unga nisbatan Jinoyat kodeksining tegishli moddasi bilan jinoyat ishi qo'zg'atilib, qamoqqa olish tarzidagi ehtiyot chorasi qo'llanilgan.

XORIJLIK HOMIY

Hammasi WhatsApp orqali tanishuvdan boshlandi. Shirin shahrida yashovchi 38 yoshli ayol K.R. xorijlik tengdoshi bilan

birpasda apoq-chapoq bo'lib qoldi. O'zini Janubiy Koreya fuqarosi deb tanishtirgan ayol hozirda tinchlikparvar kuchlar tarkibida Yaqin Sharqda harbiy xizmatda ekanligini, besh million dollar pulni qo'lga kiritganini va bu mablag'ni yangi dugonasi bilan teng bo'lishishga tayyorligini aytadi. Gap orasida pullarni xalqaro pochta orqali yuborishini ham ta'kidlaydi. Xabar ortidan esa pullarni chemodanga solib yuborayotgani aks etgan turli rasmlarni internetga joylaydi. Oradan ikki kun o'tgach esa chemodan Toshkentga yetib kelganini isbotlovchi rasmni yuborib, xalqaro pochta xarajatlari va bojxona boji uchun bir yarim ming dollar pul kerakligini aytadi. Sodda ayol ona-bola sigirini sotib, ertasi kuni yangi dugonasi tashlagan viza plastik kartaga pullarni o'tkazib yuboradi.

Afsuski, o'sha kunining o'zida akkaunt ham, koreyalik dugona ham qumga singigan suvdek yo'qoladi. Izlanishlar ushbu firibgarning shaxsini aniqlash imkonini bermaydi.

Turli ijtimoiy tarmoqlar, ilovalardagi reklamalar orqali onlayn qimor o'yinlari bir zumda minglab dollar pul topish va juda tez boyib ketish imkoniyati sifatida keng targ'ib qilinadi. Bu turdagi reklamalar, onlayn qimor o'yinlari yurtimizda taqiqlangan bo'lsa-da, xalqaro miqyosda avj olgan ushbu o'yinlarni raqamli olamdan butunlay yo'q qilishning imkoni yo'q. Ayni vaziyat esa firibgarlik homiylari uchun ayni muddao.

Xovos tumanida yashovchi 24 yoshli yigitcha ham qimor changaliga tushgan-

lardan. U zararli ilovalarni yuklab, bir necha kun qimorga mukkasidan ketdi. Ana yutaman, mana yutaman, deb qariyb yuz million so'm pulni yutqazib qo'yganini bilmay qoldi. Dadasidan yashirincha do'stlaridan yuz millionga yaqin qarz ko'tardi. Vaqt o'tib, uyga odamlar qarzini so'rab kela boshladi. Barchasidan xabar topgan oila karaxt holga tushdi. Yaqindagina ushbu o'g'lini uylagan, to'ydan endigina chiqqan otaning boshi qotdi. Ahvoli tang o'g'il o'z joniga qasd qilish bilan uni qo'rqitgach, «Cobalt» avtomashinasini sotib qarzlarni to'ladi...

Sardobalik o'ttiz-qirq yoshdagi ayollarining o'zaro suhbatida xorijdan keltirilgan, arzon tilla buyumlarni reklama qilayotgan Telegram kanali haqida so'z ochildi. Tabiiyki, tilla buyum ayollarning jon-u dili. Uning ustiga ikki baravar arzon. Shu yerning o'zida kimdir kanal admini bilan onlayn yozisha boshladi. Agar ulgurji xarid qilinsa, narxini yanada arzon qilib berishi aytilgach, ayollarning tinchi yo'qoldi. Kimdir ikkita uzuk, kimdir qimmatroq tilla zanjir buyurtma qilganini bilmay qoldi. Sharti shuki, taqinchoqlarning 50 foiz pulini avvaldan to'lab berilishi kerak ekan. O'zlariga to'q ushbu ayollardan kimdir epchil chiqib qoldi. U ayollarning naqd pullarini yig'ib yaqindagi bankdan plastik kartaga tashlab keldi. Vasvasaga tushgan dugonajonlar birpasda berilgan hisob raqamga qariyb o'ttiz million so'm pulni to'lab yuborishganini bilmay qolishdi. Lekin ertasi kuni kelishi kerak bo'lgan

o'n to'rt dona tilla taqinchoqlardan ha deganda darak bo'lavermadi. Berilgan telefon raqami esa o'chirilgan edi. Tekshirishlar ushbu firibgarlik xoriydan turib uyushtirilgani, akkauntlar soxta ekani, uzatilgan pullar esa Bitcoinga aylantirilib izsiz yo'qolgani ma'lum bo'ldi.

RASMLARNI TARQATMASLIK UCHUN...

Ko'pincha bunday turdagi jinoyatni erkaklar sodir etadi. Lekin Guliston tumanida yashovchi 28 yoshli ayol erkak kishiga ana shunday tahdid qildi. U o'zining avvaldan tanishi bo'lgan 32 yoshli shaxsga uni sharmanda qiladigan rasmlarini internet orqali tarqatishi mumkinligini aytadi. Oilali, ikki nafar farzandi bo'lgan yigitning ushbu shantajdan «kapalagi uchib» ketadi. Ko'z oldiga xotini bilan ajrashayotgani, shirindan-shakar bolalari otasiz katta bo'lishi mumkinligi keladi. Ayol esa yigitning qo'rqqanidan ustalik bilan foydalanadi va bir necha ming AQSH dollari evaziga rasmlarni o'chirib tashlashini aytadi. Yigitda bunday katta pul yo'q edi. Shundan keyin u huquq-tartibot organlariga murojaat qiladi. O'tkazilgan tadbir natijasida sobiq xushtorini chuv tushirmoqchi bo'lgan ayol va'da qilingan pullarni olayotgan vaqtida qo'lga olinadi.

OGOHLANTIRMASLIK – TOMASHABIN BO'LISH

O'tgan yili Sirdaryo viloyati IIB organlari tomonidan turli idoralar, ta'lim muassasalari, tashkilotlarda kiberjinoyatchilikka qarshi ikki yuzdan ortiq targ'ibot tadbirlari o'tkazilgan. Shu mavzuda o'nlab videoroliklar, mediamateriallar, bukletlar, targ'ibot bannerlari chiqarilgan. Shunga qaramay, kiberjinoyat qurboniga aylana-yotganlar uchrab turibdi.

– Profilaktika kurashning eng samarali vositasi, – deydi Sirdaryo viloyati IIB kiberxavfsizlik bo'limi mas'ul xodimi Emil Kirilov. – Agar targ'ibot tadbirlari susaytirilganida, kiberjinoyatlar ko'lami bir necha karra kattaroq bo'lardi.

Ha, soha vakilining ta'kidida jon bor. Mutaxassislar targ'ibot tadbirlarida fuqarolarning oddiy savollariga yanada soddada tilda javob berishar ekan, onlayn firibgarlarning haqiqiy basharalarini ochib berishga harakat qilishgan. Biroq bugungi kibermakonda imkoniyatlar va illatlar qadam-baqadam odimlamoqda. Shu bois imkoniyatlar olamida ogohlik tobora qat'iy talabga aylanib bormoqda.

**Abdurahmon MUSTAFOQULOV,
o'z muxbirimiz.**

Sirdaryo viloyati.

TAQIQDAN – TARTIBGA, XATODAN – HAYOTGA

Ichki ishlar organlarining probatsiya xizmatida faoliyat yuritish har bir xodimdan nafaqat mas’uliyat, balki mustahkam sabr-toqat, psixologik ko’nikmani ham talab etadi. Toshkent viloyati O’rta Chirchiq tumani IIB Probatsiya guruhi inspektori, leytenant Zulfizar Mirrahimova ana shunday murakkab, ammo sharaflı vazifani sidqidildan bajarib kelayotgan yosh xodimalardan biridir.

– Bizning asosiy maqsadimiz – nazorat ostidagilarni faqat jazolash emas, balki, ularni jamiyatga qaytarish, takroran jinoyat ko’chasiga kirmasliklarini ta’minlashdir, – deydi leytenant Z. Mirrahimova.

Lavhamiz qahramoni xizmat hududidagi har bir probatsiya hisobida turganning xonadoniga boradi, ularning yashash sharoiti, oilaviy muhiti bilan tanishadi. Ayniqsa, adashgan ayollar va yoshlar bilan profilaktik suhbatlar jarayonida ham qat’iy qonun himoyachisi, ham mahoratli psixolog sifatida «Taqiqdan – tartibga, xatodan – hayotga» – degan aqidani ularning ong-u shuuriga singdiradi. Mutasaddi idora va tashkilotlar bilan, xususan tuman Band-

likka ko’maklashish markazi bilan hamkorlikda tashkil etilayotgan bo’sh ish o’rinlari yarmarkalarida hisobdagi shaxslar ishtiroki, ishga joylashishini shaxsan nazorat qiladi.

Leytenant Mirrahimova tomonidan olib borilgan profilaktik suhbatlar natijasida o’nlab shaxslar muddatidan oldin shartli ravishda jazodan ozod etilgan. Bu – yosh xodimaning xizmat vazifalarini samarali bajarayotganidan dalolatdir. Yosh, tashabbuskor xodima nafaqat o’z xizmat vazifasini bajaradi, balki, tuman xotin-qizlar faollari bilan birga nizoli oilalarni yarashtirish, profilaktik suhbatlar o’tkazishda ham faollik ko’rsatadi.

Bir so’z bilan aytganda, Zulfizar Mirrahimova timsolida biz tartib-intizom va insoniylikni uyg’unlashtira olgan zamonaviy o’zbek ayoli, huquq-tartibot bilimdonini ko’ramiz.

**Abror POYONOV,
katta mutaxassis-muxbir,
katta serjant.**

Toshkent viloyati.

SHARQ GAVHARI

IMOM BUXORIY majmuasi davlatimiz rahbarining g'oyasi va tashabbusi asosida buyuk muhaddis bobomizning islom olamida tutgan yuksak mavqeyi, ulkan salohiyatiga munosib tarzda qaytadan bunyod etildi. Ayni kunlarda majmuaning oppoq nurdek yaltirab, atrofni yanada charog'on qilib turgan yangi qiyofasi, shubhasiz, xalqimizning boy ma'naviy merosi va bunyodkorlik salohiyati timsoliga aylandi.

Mutaxassislarning qayd etishicha, majmua avval bir kunda 12 ming ziyoratchini qabul qilish imkoniyatiga ega bo'lgan. Endi esa kuniga 65 ming nafargacha mehmonga xalqaro standartlarga mos xizmat ko'rsatish imkoniyati yaratilgan. Ulkan masjidda bir vaqtning o'zida 10 ming kishi namoz o'qishi mumkin.

Bu yerga kelayotgan sayyoh-u mehmonlar hayrat va havasda. Navoiylik Marziya Xolova bundan 5 yil avval Samarqandga kelganini, hozirda bu majmua ta'rifga til ojjiz darajada

betakrorligini ta'kidladi. Hayrat va hayajonini yashira olmadi. Bugun ushbu mahobatli majmua nafaqat mahalliy balki, xorijlik sayyohlar bilan ham gavjum. Muqaddas ziyoratgoh allaqachon ko'hna Samarqandning yangi tashrif qog'oziga aylanib ulgurdi.

– Biz qardosh Turkiya davlatidan keldik, – deydi sayyoh Adem Keklik. – Imom Buxoriy hazratlarini ziyorat qilish biz uchun sharaf. Bu yerda bo'lib turganimizdan nihoyatda xursandmiz va qalbimiz huzur his qilyapti. Bunday go'zal va mahobatli majmuaning bunyod etilgani bizni juda to'liqlantirdi.

– Islom olamida Imom Buxoriy hazratlarining o'rni nihoyatda ulug', u zot nafaqat o'zbek, arab, balki butun musulmon ummati uchun yuksak maqomga ega, – deya suhbatimizga qo'shildi Qirg'izistondan kelgan mehmon Manas Begimqulov. – Imom Buxoriy majmuasi ochilganini eshitib,

Jaloloboddan ustozlarimiz, do'stlarimiz bilan birga keldik. Bundan ikki yil avval kelganimizda bu yerda qurilish ishlari davom etayotgan edi. Hozir esa majmua juda chiroyli, yorug', keng va zamonaviy ko'rinishga keltirilgan.

Shuningdek, Qirg'izistondan kelmoqchi bo'lganlar uchun hech qanday to'siq yo'q. Bemalol fuqarolik pasporti bilan, hatto shaxsiy avtomobilda ham kelish mumkin. Barcha sharoitlar yaratilgan, xuddi o'zimizning yurtimizda yurgandekmiz.

Darhaqiqat, majmuada sayyohlarning emin-erkin ziyorat qilishlari uchun barcha qulayliklar muhayyo etilgan. Viloyat IIB XTTB xodimlari jamoat tartibini saqlash, fuqarolar xavfsizligini ta'minlash va turli noxush holatlarning oldini olish borasida mas'uliyat va hushyorlikda xizmat olib borishmoqda.

Muqaddas maskan davlatimiz rahbari ta'kidlaganlaridek, faqat ziyorat emas, ilm-ma'rifat, tarbiya va ibrat maskani bo'lib qoladi.

Umida MAMADALIYEVA,
o'z muxbirimiz.

Samarqand viloyati.

FARG'ONA SHAHRINING «GULISTON» MAHALLASIDA ISTIQOMAT QILUVCHI ICHKI ISHLAR ORGANLARI FAXRIYSI, ISTE'FODAGI PODPOLKOVNIK HASANBOY ALIJONOVNING HAYOTI VA UZOQ YILLIK XIZMATI YOSHLARGA IBRAT QILIB KO'RSATISHGA ARZIYDI.

UMRI – IBRAT, SO'ZI – HIKMAT

1951-yilda Andijon viloyatining Shahrixon tumanida oddiy dehqon oilasida tug'ilib, kamolga yetgan lavhamiz qahramoni yoshligidanoq mehnatsevarlik, intizom va mas'uliyatni o'ziga shior qilib, bilim olishga alohida e'tibor qaratdi. 1974–1980-yillarda Toshkent avtomobil yo'llari institutida tahsil oldi. Uning xizmat yo'li esa 1980-yilda Toshkent shahrida yo'l-patrul xizmati divizionida boshlandi. Bu davr Hasanboy aka

uchun nafaqat kasbiy tajriba, balki, insoniy fazilatlarni mustahkamlash maktabi bo'ldi. Tajribali ustozlarning maslahatlariga amal qilib, qisqa vaqt ichida hamkasblari orasida hurmat qozondi.

Hasanboy Alijonov 1986-yildan Farg'ona shahar IIB YHXBda katta inspektori, 1987–1990-yillarda esa mazkur bo'limda boshliq sifatida samarali mehnat qildi. U rah-

Arxiv surat

barlik lavozimida ishlagan davrda intizom, adolat va mas'uliyatni ustuvor tamoyil sifatida belgiladi. Shahar ko'chalarida avtomobillar harakatini tartibga solish va tirbandliklarning oldini olish masalasiga ilmiy-tahlil asosida yondashib, aholiga manfaatli natijalarga erishdi.

Lavhamiz qahramonining xizmat faoliyatida eng muhim jihatlar kasbga sadoqat, fidoyilik va halollik bo'ldi. U ibratli xizmat faoliyati mobaynida qaysi lavozim, qanday sharoit bo'lishidan qat'i nazar, bu boradagi o'z qarashlariga sodiq qolib, qonun ustuvorligini ta'minlashni birinchi o'ringa qo'ydi. Sohada izma-iz ortidan yetishib kelayotgan shogirdlariga ham shuni o'rgatdi.

Fidoi faxriy bugungi kunda 11 nafar nevara, 3 nafar chevaralariga mehribon bobo sifatida o'git va maslahatlar berib, osoyishta oilasi davrasida keksalik gashtini surmoqda. 3 nafar farzandi esa jamiyatimizning turli sohalarida mehnat qilmoqda.

– O'zim sevgan sohada ishladim, xalqimizga qo'limdan kelgancha xizmat qildim, – deydi u. – Buning uchun Yaratganga behad shukrlar aytaman. Yoshlarga tizimning o'ziga xos tomonlarini gohida qattiqqo'llik, gohida otalarcha mehribonlik bilan o'rgatishdan erinmadim. Shogirdlarim juda ko'p, ularning aksariyati rahbarlik lavozimlarida ishladi, katta-katta yutuqlarga erishdi. Hozirgacha qayerda ko'rishsa, minnatdorlik bildirib, rahmat aytishadi. Menga bundan ortiq quvonch yo'q.

Hasanboy Alijonov kabi faxriylar hayoti bebaho saboq, amaliy maktabdir. Yoshlar ularning hayot yo'lidan ibrat olib, o'z oldiga yuksak maqsadlar qo'yishi, Vatanga sadoqat bilan xizmat qilishi lozim. Zero, ularning hayoti kelajak avlod uchun yo'l ko'rsatuvchi yorug' chiroqdir.

Abduvosit SIDIQOV,
o'z muxbirimiz.

Farg'ona viloyati.

MALAKALI KADRLAR – YUTUQLAR GAROVI

CHUQUR TAHLIL ASOSIDA

Navoiy viloyati IIBda huquqbuzarliklar profilaktikasi xizmati yo‘nalishida faoliyat olib borayotgan ayol xodimalar bilan o‘quv seminari tashkil etildi. Tadbir avvalida saf ko‘rigi o‘tkazildi.

Bugungi kunda xotin-qizlar va voyaga yetmaganlar tomonidan sodir etilishi mumkin bo‘lgan jinoyat va huquqbuzarliklarining barvaqt oldini olish, tazyiq va zo‘ravonlikdan jabrlangan xotin-qizlar va voyaga yetmaganlarning haq-huquqlarini ta‘minlash dolzarb masalalardan hisoblanadi. O‘quv seminari bu boradagi ishlarni takomillashtirishga bag‘ishlandi.

Tadbir davomida xotin-qizlar va voyaga yetmaganlar tomonidan sodir etilishi mumkin bo‘lgan jinoyat va huquqbuzarliklarning sabab va omillari chuqur tahlil qilindi. Bunday holatlarning oldini olishda oilaviy muhit, ta‘lim-tarbiya, ijtimoiy nazorat hamda profilaktik ishlarning o‘rni alohida ekanligi ta‘kidlandi.

Shuningdek, tazyiq va zo‘ravonlikdan jabrlangan xotin-qizlar hamda voyaga yetmaganlarga ko‘rsatiladigan huquqiy, psixologik va ijtimoiy yordam mexanizmlari haqida batafsil ma‘lumot berildi. Hayotiy

misollar orqali ishtirokchilarga muammoli vaziyatlarda to‘g‘ri harakat qilish, jabrlangan shaxslar bilan ishlashning samarali usullari tushuntirildi.

Seminar yakunida xodimalar o‘z fikr-mulohazalarini bildirish orqali o‘zaro tajriba almashishdi hamda kelgusidagi ustuvor vazifalar belgilab olindi. Shuningdek, xizmat intizomi va qonuniylikka rioya etish, xizmat kiyimlarini tartibli va namunali kiyish borasida tegishli tavsiyalar berildi. Tadbirda xotin-qizlar masalalari bo‘yicha katta inspektor, voyaga yetmaganlar va yoshlar bilan ishlash guruhi katta inspektori, shuningdek, voyaga yetmaganlar masalalari bo‘yicha inspektor-psixolog lavozimlarida xizmat qilib kelayotgan ayol xodimalar ishtirok etdi.

Bunday o‘quv-seminarlar jamiyatda huquqbuzarliklarning oldini olish, xotin-qizlar va voyaga yetmaganlarning huquq hamda manfaatlarini himoya qilish, xavfsiz hayot kechirishini ta‘minlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

Gulbahor O‘SAROVA,
Navoiy viloyati IIB JXX HPB
boshlig‘ining o‘rinbosari,
podpolkovnik.

SPORTGA BAXSHIDA UMR

Shunday insonlar borki, ularning hayoti tinimsiz harakatdagi daryo oqimini eslatadi. IIV Faxriylar kengashi a'zosi, iste'fodagi polkovnik G'ayrat Qosimov ana shunday fidoyilardan biridir.

O'z faoliyatini jinoyat qidiruv xizmatidek mas'uliyatli yo'nalishda boshlagan qahramonimiz keyinchalik tizimning turli bo'g'inlarida sidqidildan xizmat qildi. Ayniqsa, IIV «Dinamo» Jismoniy tarbiya-sport jamiyatining qayta tashkil etilishida lavhamiz qahramonining zahmatli mehnatlari bor. 2005–2020-yillar davomida ushbu jamiyat raisining o'rinbosari sifatida sportchilarning chinakam suyanchiga aylandi. U tashkil etgan spartakiadalar va bosh hakamlik qilgan chempionatlar hamon ko'pchilikning yodida.

Lavhamiz qahramoni uchun pensiyaga chiqish faoliyatning tugashi emas, balki yangi marralarning boshlanishi bo'ldi. Bugun G'ayrat Qosimov O'zbekiston an'anaviy

taekvondo federatsiyasi hamda O'zbekiston Kombat taekvondo prezidenti sifatida sport olamida yangi sahifa ochmoqda. Uning xalqaro maydonda ham nufuzi baland. Bu AQSHning Oregon shtatidagi Butunjahon professional taekvondo tashkiloti vitse-prezidenti sifatida e'tirof etilgani misolida yaqqol ko'rinadi.

G'ayrat Qosimov – 9-dan qora belbog' sohibi, Grand-master. Uning uchun sport – nafaqat jismoniy tarbiya, balki, ruhiy kamol topish vositasidir. Bugun uning rahbarligida o'zbek o'g'lonlari ham jahon arenalarida yurtimiz bayrog'ini baland ko'tarib kelmoqda.

– Bizning bosh maqsadimiz – yoshlar qalbida Vatanga muhabbat va sog'lom turmush tarzini shakllantirish, – deydi u samimiyat bilan.

Umrini yurt osoyishtaligi va yoshlar tarbiyasiga baxshida etgan bu olijanob insonga kelgusi ishlarida ham zafarlar yor bo'lishini tilaymiz.

A. POYONOV

СОЗИДАТЕЛЬНАЯ ЭНЕРГИЯ И СТРАТЕГИЧЕСКИЙ РЕСУРС

В современных условиях глобализации и жесткой конкуренции развитие стран определяется не природными ресурсами, а человеческим капиталом, инновационным мышлением и современными технологиями. С этой точки зрения эффективное использование потенциала молодежи имеет стратегическое значение для любого государства. Высокая доля молодежи в населении Узбекистана представляет собой огромную возможность для нашей страны и является главным двигателем ее экономического роста.

В последние годы молодежная политика стала одним из приоритетных направлений государственной политики. Президент рассматривает молодежь как важнейший стратегический ресурс: проводятся масштабные реформы, направленные на расширение ее прав

и возможностей, развитие профессиональных компетенций и интеллектуального потенциала. Значительные результаты достигнуты в обеспечении занятости молодежи. Так, в рамках госпрограммы занятости сотни тысяч молодых людей обеспечиваются достойной работой, а на поддержку бизнес-инициатив через льготное кредитование направляются триллионы сумов, что закладывает фундамент для долгосрочного экономического процветания. В рамках программы «Yosh tadbirkor» и через системные механизмы «Молодежной тетради», благодаря адресной поддержке, юноши и девушки получают финансовые ресурсы для старта своего дела.

Особое внимание уделяется повышению духовности и социальной активности подрастающего поколения. Запущены

различные конкурсы, соревнования и проекты, направленные на укрепление патриотического духа, пропаганду здорового образа жизни и осмысленную организацию свободного времени. В результате целенаправленной профилактической работы уровень преступности среди молодежи значительно снизился.

Важную роль в повышении знаний и навыков молодежи играют современные образовательные проекты. Такие инициативы, как «Ibrat farzandlari», «Ustoz AI», «Mutolaa» и «Qizlar akademiyasi», охватывают тысячи молодых людей, помогая им изучать иностранные языки, цифровые технологии, осваивать современные профессии.

Сегодня особое внимание уделяется развитию стартап-экосистемы как новому этапу молодежной политики.

Постановление Президента Республики Узбекистан «О мерах по внедрению комплексной экосистемы поддержки стартапов» от 11 февраля 2026 года открыло новую страницу в развитии технологического предпринимательства, обеспечив доступ к необходимым ресурсам, менторству и инфраструктуре.

Система состоит из четырех основных этапов: идея, создание продукта, практика и выход на глобальный рынок. На первом этапе молодежь обучают формулированию стартап-идей, а их инициативы поощряются посредством различных конкурсов и грантов. На втором этапе процесс создания продукта поддерживается инкубаторами и акселераторами при университетах и специализированных центрах. На третьем этапе стартапы финансово и юридически укрепляются и реализуются. На четвертом этапе создаются необходимые условия для их выхода на международные рынки. Это будет способствовать созданию новых рабочих мест, производству продукции с высокой добавленной стоимостью, повышению конкурентоспособности экономики страны.

Молодежная политика в Узбекистане развивается последовательно и систематически. Сегодня молодежь не только социальный слой, но и главная движущая сила. Поддерживая стремления, идеи и инициативы молодых людей, мы создаем прочный фундамент для Нового Узбекистана.

Дилафруз ДУСТОВА,
руководитель кружка Ташкентского
академического лицея №1
МВД Республики Узбекистан.

MAQSADLARI SARI DOIM HARAKATDA

Tun yarmidan og'ganda kelib tushgan tashvish xabari tezkor harakatlanuvchi guruhni yo'lga chorladi. Haydovchi Farhod Xo'janov qisqa yo'llar orqali manzilga tez yetib borishni uddaladi. Yo'l yoqasida spirtli ichimlik ta'sirida janjal ko'targan yoshlar qo'riqlash xizmati xodimlarini ko'riboq hushyor tortishdi...

Qo'riqlash xizmati xodimlari uchun navbatchilik ba'zan tinch-osoyshta o'tsa, gohida shaharning turli burchaklarida «tashvish tugmalari» paydar-pay jiringlab, yuqoridagi kabi kutilmagan voqealarga boy bo'ladi. Bunda voqea joyiga zudlik bilan yetib borgan xodimlarning vazifasi – sodir bo'lgan holatni zudlik bilan bartaraf etish, tinchlikni ta'minlash.

Jizzax shahar IIB huzuridagi qo'riqlash xizmati tezkor harakatlanuvchi guruh haydovchisi, serjant Farhod Xo'janov ushbu sohaning o'n ikki yillik fidoyi xodimi huzuridagi bu yillar uni har jihatdan tobladi. Kasbiy malakasini oshirish maqsadida o'z ustida ishladi. Sport bilan doimiy shug'ullanish orqali jismoniy imkoniyatlarini oshirdi. Va

chin dildan havas bilan kiygan xodimlik libosi bugun uning or-nomusi, hayoti mazmuniga aylandi.

– Xizmat faoliyatim davomida doim ustozlarimdan o'rganganlarimga amal qilib, ularning maslahat, yo'l-yo'riqlariga quloq tutib kam bo'lmadim, – deydi serjant Farhod Xo'janov. – Iste'fodagi podpolkovnik Shuhrat Shukurov ustoz bo'ladi. Ular xalq ishonchini qozonish kasbga sadoqat va fidoyilikning eng oliy namunasi ekanligini ong-u shuurimga singdirgan.

Lavhamiz qahramoni har bir daqiqadan unumli foydalanishga, kasbiy va shaxsiy rivojlanishga harakat qiladi. Aytgancha, ayni vaqtda O'zbekiston Milliy universiteti Jizzax filiali psixologiya fakultetining sirtqi ta'lim 2-bosqich talabasi. Kelajakda ofitserlik libosini kiyish, farzandlariga har jihatdan namunali ota, o'z kasbining mohir bilimdoni bo'lishdek ezgu maqsadlari yo'lida doim harakatda.

**Muqaddas SAPAROVA,
o'z muxbirimiz.**

Jizzax viloyati.

CORE VALUES

A NEW LANDMARK OF ANCIENT SAMARKAND: THE IMAM BUKHARI COMPLEX

The Imam Bukhari memorial complex

– located in the Payariq district of the Samarkand region, is one of the most sacred pilgrimage sites in the Islamic world. The complex is built over the burial place of the great Hadith scholar, Muhammad ibn Ismail al-Bukhari, known as “The Sultan of Muhaddiths”.

✓ **History:** The original structure dates back to the 16th century. However, the modern complex was completely rebuilt in 1998 to celebrate the 1225th anniversary of Imam Bukhari. Since the early 2020s, the site has been undergoing another massive expansion and reconstruction to accommodate more pilgrims.

✓ **Structure:** The architectural ensemble includes a magnificent mausoleum, a grand mosque, a library with rare manuscripts, and the Imam Bukhari International Scientific Research Center.

✓ **Significance:** Imam Bukhari’s masterpiece, *Sahih al-Bukhari*, is considered the most authentic book after the Holy Quran in Islam. Consequently, the complex serves as a global spiritual and educational hub for millions of visitors.

At the initiative of the head of state, the

Imam Bukhari complex in the Samarkand region has been completely reconstructed to reflect the great hadith scholar’s exalted status in the Islamic world. This revitalized complex stands as a symbol of Uzbekistan’s rich spiritual heritage and contemporary architectural prowess. The facility’s capacity has been significantly expanded, increasing from 12 000 to 65 000 visitors per day, with a magnificent mosque capable of accommodating 10 000 worshippers simultaneously. Currently, the shrine is a major hub for international tourists from countries such as Turkiye and Kyrgyzstan, offering services that meet the highest international standards. The simplified border crossing procedures and the ease of travel by personal vehicle for citizens of neighboring countries like Kyrgyzstan have further boosted the influx of pilgrims. Security and public order within the complex are maintained at a high level by the Samarkand regional Internal Affairs Directorate (IAD) Department for Ensuring Safe Tourism. As emphasized by the leadership, this sacred site serves not only as a place of pilgrimage but also as a vital center for education, enlightenment, and moral guidance.

OFOQ BEGIM

yoxud

NAVOIYNING SHOIRA KELIMI

Oramizdagi olti yuz yillik olislikda osmon qadar keng bir dengiz borki, bu Hazrat Navoiyning hayrat dengizidir. U o'zining sermavj to'liqlari, bag'riga jo bo'lgan ajoyibotlari-yu g'aroyibotlari bilan hamon bizni hayratlantirib kelmoqda.

Bugun ham ushbu dengizga sho'ng'igan odam undan bemisl javohirotni topa oladi. U buyuk mutafakkirning hayoti yo ijodiga, uning mahramlari, muhiylari yo musohiblariga oid bo'ladimi, bundan qat'i nazar, bizni hayrat barmog'ini tishlashga majbur qiladi. Zero, Hazratning atrofidagi shaxslar – shoirlar, tarixchilar, tarjimonlar, shogirdlar ham ustozga ergashib, Navoiy singari nafis va nodir nazmul-javohirlar, betakror asarlar yozib qoldirgan.

Navoiy o'z salaflari izidan borib, «Xamsa» kabi bebaho durdonani yaratganidek, juda ko'plab zamondoshlari unga tatabbu bog'lab, naziralar yozishgan. Hatto tadqiqiy va tahliliy asarlaridan andaza olib yaratilgan go'zal namunalar ham borki, ular Navoiy yaratgan ulkan dengizning haybati va hayratini yanada oshirishi shubhasiz.

Shunday ajoyib asarlardan biri Alisher Navoiyning shogirdi va buyuk mutafakkir qalamiga mansub «Majolis un-nafois» tazkirasini fors tiliga o'g'irgan mohir mutarjim Faxriy Hiraviyning ayol ijodkorlar haqida yozgan «Javohir ul-ajoyib» («Ajoyib javohirlar») nomli nihoyatda qimmatli tazkirasidir. G'oyat muhim hisoblangan bu asar 1554–1555-yillarda fors tilida yozilgan. Uni 2014-yilda O'zbekiston Qahramoni Suyima G'aniyeva o'zbek tiliga o'girib, nashr ettirgan.

«Javohir ul-ajoyib» muqaddima va asosiy qismdan iborat bo'lib, unda qadimgi davrdan to XVI asrgacha yashab ijod qilgan o'ttiz bir nafar shoira va adibalar haqida bir-biridan qiziqarli hamda nodir ma'lumotlar berilgan. Shuningdek, ularning turli she'riy janrlarda mahorat bilan qalam tebratganligidan dalolat beruvchi eng yaxshi asarlaridan namunalar keltirilgan.

Tazkirada yozilganlar ichida iste'dodli shoira haqidagi bitiklar beixtiyor diqqatimizni tortdi. Zotan, ushbu shoira to'g'risidagi fikrlar mutlaqo yangi

ma'lumotlar sirasiga kiradi. Chunki boshqa ishonchli manbalarda bunday qarashlar deyarli uchramaydi.

Eng e'tiborlisi, shoira Alisher Navoiyning kelini, ya'ni ukasi Darveshalining xotini bo'lgan. Aslida Ofoq begim Jaloyir ulug' shoirning qarindoshi Ali Jaloyirning qizidir. Bu haqda Faxriy Hiraviy shunday yozadi: «Ofoq begim Jaloyir – Ali Jaloyirning qizi va Elxoniy degan laqabi bor Mir Hasan Ali Jaloyirning singlisi... Va Ofoq begim xushtab'liqda dunyoning mashhuri edi. Amir Darveshali kitobdorning xotini edi. Uzoq yillar qubbat ul-islom – Balxda hokimlik qilgan va Amir Alisherning ukasi edi. Va Ofoq begim Jaloyir yaxshi she'rlar yozgan, ulug' va oddiy odamlar orasida juda mashhur bo'lgan edi...»

Ma'lumot o'rnida shuni ham aytish mumkinki, xalq orasida taniqli shoira bo'lgan Ofoq begim Jaloyir ijodidan namunalar sifatida uning fors tilida yozgan g'azallarining to'rtta mustaqil matlasi va

*«Obe, ki falak ba lab chakonad moro,
Sargashtai bahru bar davonad moro.
Ey kosh ba manzile rasonad moro,
K-az hastii xud boz rahonad moro»*

ruboiysi ham keltirilgan. Shoira ijodini juda yaxshi bilgan va sinchiklab o'rgangan Faxriy Hiraviyning «Bu matla' ham uniki va juda yaxshi va rangin yozilgandir» deya unga yuksak baho berganini esa alohida ta'kidlash lozim.

Temir QURBON,
filologiya fanlari nomzodi.

TOSHKENT. 1966-YIL 26-APREL, SOAT 5:23. ODAMLAR SHIRIN UYQUDA EDI. BIRDAN SHAHARDA KUCHLI ZILZILA SODIR BO‘LDI. YER OSTI SILKINISHLARI RIXTER SHKALASI BO‘YICHA 8 BALLDAN OSHDI. SHAHARNING MARKAZIY QISMI DEYARLI BATAMOM VAYRONAGA AYLANDI. BU O‘ZBEKISTON TARIXIDAGI ENG YIRIK TABIIY OFATLARDAN BIRI BO‘LDI.

TOSHKENTNI TITRATGAN TONG

Zilziladan so‘ng sobiq ittifoqning davlat va hukumat rahbarlari darhol Toshkentga yetib kelishdi. Vayronagarchiliklar jiddiy ekanligini ko‘rgan rahbarlar tomonidan hukumat komissiyasi tashkil etildi. Ular poytaxtni boshqa shaharga, masalan, Samarqandga ko‘chirish masalasini ham o‘ylab ko‘rishdi. Chunki shahar seysmik xatari yuqori bo‘lgan makonda joylashgan va fojia yana takrorlanishi mumkin, degan taxminlar ham bor edi. Biroq Toshkent o‘ziga xos tarixiy voqealarga boy shahar bo‘lgani uchun uzoq munozaralardan so‘ng bu rejalar rad etildi va shaharni qayta bunyod etishga kirishildi.

Rasmiy ma'lumotlarga ko'ra, mazkur zilzila oqibatida 2 million kvadrat metrdan ortiq turarjoy maydonlari, 236 ta ma'muriy bino, 700 ga yaqin savdo va umumiy ovqatlanish obyektlari, 26 ta kommunal korxona, 181 ta ta'lim va 36 ta madaniy muassasa, 185 ta tibbiyot va 245 ta sanoat binosi vayron bo'lgan. O'sha paytda Toshkentda yashagan bir yarim million aholidan 78 ming oila yoki 300 mingdan ortiq odam boshpanasiz qoldi. 15 mingdan ortiq oila o'z roziligi bilan O'zbekistonning boshqa hududlari yoki qo'shni davlatlarga joylashtirildi. Toshkentlik yoshlar boshqa respublikalarning 94 viloyatidagi bolalar oromgohlari va sog'lomlashtirish maskanlariga yuborildi.

TABIY OFAT OQIBATIDA 8 KISHI HALOK BO'LDI, 200 GA YAQIN ODOM TURLI DARAJADA JAROHAT OLGAN HOLDA SHIFOXONALARGA YETKAZILDI. DASTLAB QURBONLAR KAM BO'LSA-DA, KEYINCHALIK ULARNING SONI OSHDI. YUZLAB ODAMLAR BOSHIDAN KECHIRGAN KUCHLI RUHIY HOLAT VA QAYTALANADIGAN ZILZILALARDAN QO'RQIB, YURAK XURUJI VA BOSHQA XASTALIKLARDAN VAFOT ETDI.

Sinovli kunlarda Toshkent sobiq ittifoqning barcha respublikalaridan yordam oldi. Bu yerga chodirlar, dori-darmonlar, sanoat va oziq-ovqat mahsulotlari, qurilish materiallari va texnika yetkazildi. Shahardagi savdo

pavilonlari soni 15 mingtaga yetdi, 600 ga yaqin do'konlar va ovqatlanish joylari tashkil etildi.

QISHGA QADAR QURUVCHILAR 300 MING-DAN ORTIQ ODOM UCHUN TURAR JOY QURIB BITKAZISHDI. KEYINGI 3,5 YIL DAVOMIDA TOSHKENT BUTUNLAY QAYTA QURILDI.

Sobiq ittifoqning turli burchaklaridan ko'plab muhandis va quruvchilar qayta tiklash ishlarida yordam berish uchun yurtimizga kelishdi. Vayron bo'lgan markazda yangi turarjoy mavzelari qad ko'tardi, chekka mahallalarda esa Chilonzor, Sirg'ali, Yunusobod va Qoraqamish kabi yangi yirik tumanlar paydo bo'ldi. Uzoq vaqt davomida ko'plab uylar, mahalla va ko'chalar o'sha qiyin kunlarda Toshkentga yordam bergan shaharlarning nomlari bilan ataldi. Shuningdek, ko'rkam maktablar, madaniy-maishiy maqsadlarda foydalaniladigan binolar va ma'muriy inshootlar qurildi. Bu tadbirlar natijasida shaharning maydoni va aholisi deyarli bir yarim baravar ko'paydi.

1976-yili zilzilaga o'n yil to'lganida ayni uning epitsentri bo'lgan joyda «Jasorat» me'moriy majmuasi barpo etildi. Hozirda Anhor kanali bo'yida joylashgan bu memorial Toshkentni titratgan tongda sodir bo'lgan falokatni eslatib turadi.

**G'ayratulla SHUKUROV,
o'z muxbirimiz.**

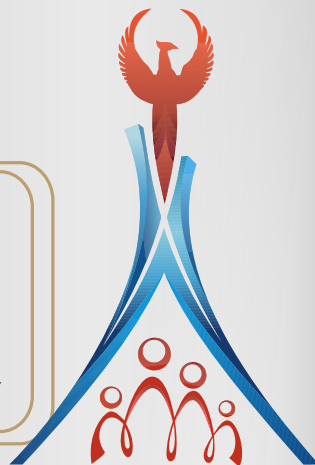

NUQTAYI NAZAR

Yoshlarning kitob o'qishga bo'lgan qiziqishini kuchaytirishga, ularning kitob bilan do'st bo'lishiga, aholining kitobxonlik saviyasini yanada oshirishga alohida e'tibor qaratish lozim.

Shavkat MIRZIYOYEV

UNDAN YAXSHI DO'ST BO'LMAS

Mamlakatimizda kitob o'qish madaniyatini keng targ'ib qilish, yangi nashrlar va tarjimalarni yo'lga qo'yish hamda aholi o'rtasida kitobga qiziqishni kuchaytirish, kutubxonalar va ta'lim dargohlarini kasbiy va sohaviy adabiyotlar bilan ta'minlash davlat e'tiboridagi masalalardan biridir. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2026-yil 15-yanvardagi «Kitobxonlik madaniyatini rivojlantirish va aholi o'rtasida kitob o'qishga qiziqishni oshirish chora-tadbirlari to'g'risida»gi qaroridan ko'zlangan asosiy maqsad ham 2026–2030-yillarda aholining kitobxonlik darajasi (bir odam o'qiydigan kitob soni)ni yiliga o'rtacha 10 ta kitobga yetkazishdan iborat.

Har bir inson dastlabki tarbiyani, ya'ni ma'naviy ozuqani oilada ota-onadan oladi. Keyin esa maktabga boradi.

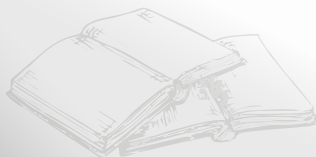
Jamoda o'zini qanday tutishni o'rganadi.

Ma'naviy ozuqa olishning, chin

inson bo'lib yetishishnin geng samarali yo'li kitob mutolaasi hisoblanadi. Millatning ma'naviy-ruhiy dunyosini kitobga munosabati, kitobxonlik darajasiga qarab ham aniqlash mumkin. Jahon madaniyatiga munosib hissa qo'shgan ajdodlarimiz erishgan betakror yutuqlarning sababi ham kitob mutolaasidir. Shu bois yurtimizda aholining kitobxonlik madaniyatini

yuksaltirish masalasiga jiddiy e'tibor qaratilmoqda.

World Population Reviewning taqdim qilgan ma'lumotiga ko'ra, AQSh, Hindiston, Buyuk Britaniya, Fransiya va Italiya eng ko'p kitob o'qish bo'yicha kuchli beshlikdan joy olgan.

Ajablanadigan joyi yo'q. Masalan, nima uchun AQSh reytingning eng yuqorisida joylashgan? Sababi, amerikaliklar haftasiga 7 soat kitob o'qishar ekan. Bu esa yiliga 357 soat yoki qariyb 15 kun deganidir. 2-o'rinda turgan hindistonliklar haftasiga amerikaliklardan atigi 5 daqiqaga kamroq kitob o'qiydi. Bu yillik 14,5 kunga to'g'ri keladi. 3-o'rinni band qilishgan Buyuk Britaniyada esa haftasiga 6,5 soat kitob mutolaa qilishadi (yiliga 343 soat). 4 va 5-o'rinlarni egallagan Fransiya va Italiyada aholi bir haftada 5 soatdan ortiq vaqtini kitob o'qishga sarflaydi (Fransiyada haftasiga 5 soat-u 50 daqiqa, Italiyada 5 soatu 20 daqiqa).

Yuqorida sanalgan davlatlar aholisining kitob o'qishiga havas qilsa arziydi. Chunki u yerda yashovchilar yiliga 10 tadan ortiq kitobni o'qib tugatadi. Masalan, o'rtacha hisobda *1 nafar amerikalik 17 ta, 1 nafar hindistonlik 16 ta, 1 nafar britaniyalik 15 ta, 1 nafar fransiyalik 14 ta, 1 nafar italiyalik bo'lsa 13 ta kitobni bir yilda o'qib, tamom qilarkan.*

Garchi internet nashrlari yaxshi rivojlangan bo'lsa-da, amerikaliklar elektron yoki audio kitoblardan ko'ra ko'proq bosma

kitoblarni o'qishni ma'qul ko'radi. Britaniyada ham kitoblar rekord darajada sotiladi.

Olib borilgan tadqiqotlar natijasida kitob o'qish umrni uzaytirishi aniqlangan. Tadqiqotda 50 va undan katta yoshdagi 3600 nafardan ortiq respondent qatnashgan bo'lib, ular 12 yil davomida kuzatilgan.

Mutaxassislar ishtirokchilardan haftasiga qancha vaqtini kitob mutolaasiga sarflashini so'ragan. Yig'ilgan javoblar esa salomatlik holati va umr davomiyligi bo'yicha olingan ma'lumotlar bilan solishtirilgan. Yakunda muntazam kitob o'qigan odamlar o'rtasida o'lim ko'rsatkichi o'qimaganlarga nisbatan taxminan 20 foizga pastroq ekani aniqlangan. Qizig'i, mutolaaga ko'p vaqt emas, haftasiga atigi 3–3,5 soat (kuniga yarim soat) sarflagan respondentlarda mana shunday ijobiy natija qayd etilgan.

Xulosa sifatida aytish mumkinki, kuniga atigi yarim soat kitob mutolaasi ham uzoq umr ko'rish uchun katta sarmoya bo'lishi mumkin. Chunki, ushbu odat faqat bilim va dunyoqarashni rivojlantirib qolmay, balki organizmni sog'lomroq, miyani esa faolroq ushlab turishga yordam beradi.

Zafar PRIMQULOV,
mayor.

Е В БЕЛА

СИ!

UCHINCHI RENESSANS UCHUN MUSTAHKAM POYDEVOR

Prezidentimiz joriy yil fevral oyida Ko'ksaroy qarorgohida yoshlar bilan navbatdagi muloqoti avvalida «Yurtimizdagi 22 milliondan ziyod yoshlarimiz timsolida biz juda katta iqtisodiy, ijtimoiy va siyosiy kuchni ko'ramiz», – deya ta'kidlagan edi. Bu davlatimiz rahbarining O'zbekiston yoshlariga bildirgan yuksak ishonchi ifodasidir. Yurtboshimizning ishonchi bizlarga tanlagan sohamizning yetuk mutaxassisi bo'lishdek oliy maqsadimiz yo'lida bor imkoniyatlarimizni ishga solib, faqat va faqat olg'a intilishga kuch bag'ishlaydi.

Bugun yoshlar orasida tadbirkor, uchuvchi, zamonaviy kasb egalari – startapchilar, sun'iy intellekt mutaxassislaridan tortib harbiylargacha, madaniyat vakillaridan bo'lajak olimlarga bor. Ularni bir ulug' maqsad birlashtirgan. Bu ham bo'lsa xuddi davlatimiz rahbari xohlayotganidek, O'zbekistonning Uchunchi Renassansi uchun mustahkam poydevor yaratish. Balki, bu ko'pchilik uchun balandparvoz gapdek tuyular, lekin Prezidentning yoshlar uchun berayotgan imkoniyatlari orqali mamlakatimiz o'g'il-qizlarining erishayotgan natijalarini ko'rib, teran

anglagan kishi bunga shubha qilmaydi.

Muloqotda yangi imkoniyat, rag'bat va imtiyozlar e'lon qilindi. Agar ularni yo'nalishlar bo'yicha tahlil qiladigan bo'lsak, eng muhim va katta yangiliklar aytilgan soha bu yoshlar tadbirkorligi bo'ldi. Xususan, yoshlarning innovatsion startap loyihalari uchun investitsiyalar kiritishga ruxsat berildi. «Kelajakka qadam» loyihasi yanada kengaytirilib, yosh tadbirkorlar uchun milliardlab kreditlar ajratiladigan bo'ldi, 5 ta bitiruvchini ishga olgan tadbirkorga imtiyozli kredit, «Mening birinchi kasbim» dasturi orqali oliygoh bitiruvchilariga stajirovka uchun stipendiya beriladi.

Bugun oliy ta'lim muassasalari g'oyalar tug'iladigan, startaplar shakllanadigan, talabaniing kasbiy kompetensiyasi, amaliy ko'nikmasi shakllanadigan maskanga aylandi. Yaratilayotgan har bir imkoniyat, albatta, Yangi O'zbekiston ww ertangi natijalari uchun mustahkam poydevor bo'lib xizmat qilishiga shubhayo'q. Muloqot davomida yoshlarimiz o'zlarini kuchli, bilimli, global fikrlaydigan tashabbuskor avlod ekanliklarini yana bir bora namoyon etdi.

Shu o'rinda qayd etish kerakki, joriy yilgi davlat dasturida ham bu borada qator muhim vazifalar belgilandi. Masalan,

Respublika oliy va kasbiy ta'lim tashkilotlari talabalari va bitiruvchilarini ish bilan ta'minlash jarayonlarini raqamlashtirish masalasini olaylik. Unga muvofiq 2026/2027 o'quv yilidan boshlab respublika oliy va kasbiy ta'lim tashkilotlari talabalari va bitiruvchilarini ish bilan ta'minlashga ko'maklashuvchi «Karyera» elektron platformasi ishga tushiriladi. Bu elektron platformasi orqali talabalar va bitiruvchilar hamda ish beruvchilarni bog'lovchi onlayn mehnat bozori maydoni tashkil etiladi.

Shuningdek, sun'iy intellekt texnolo-

giyalari yordamida talabalar va bitiruvchilarning qobiliyati, o'zlashtirish darajasi hamda qiziqishlaridan kelib chiqib, ularga maqbul vakant ish o'rinlari yaratish, ish beruvchilarga esa munosib nomzodlarni taklif qilish amaliyoti yo'lga qo'yiladi.

Birso'z bilan aytganda, bugun yoshlarning g'oyalarini amalga oshirish uchun sharoit yaratilayotgani ularning natijalarini yanada balandlatib, dunyoqarashi va maqsadlarini tubdan o'zgartirib yubordi.

Boburjon IBRAGIMOV,
IIV Akademiyasi kursanti.

YUZI SHUVUT AYOL

Avvalo, ayolni nochor qilmasin ekan. Taqdir zarbasi bilan shunday vaziyatga tushib qolganida ham, unga insof bersin, tirikchilik tashvishini qoplashning halol yo'lini topsin ekan. Ishi, hunari bo'lmasa ham, kunlik mehnatga chiqib, mavsumiy ishlar orqali ro'zg'orni tebratish mumkin. Ammo inson qalbida tekin daromadga bo'lgan nafs uyg'onsa, uning oqibati ko'pincha pushaymonlik bilan tugaydi. Bunday holatda Buloqboshi tumanida yashovchi Sayyoraxon Abdurahmonova (*ism-shariflar o'zgartirildi*) kabi yuzi shuvut bo'lib qolish ham hech gap emas.

Sayyoraxonning hayoti ham oson kechmadi. Turmush o'rtog'i Ikromjon Abdurahmonov sodir etgan jinoyati uchun jazo o'tashga mahkum etilganidan so'ng ro'zg'or yuki, ikki nafar farzandning ta'minoti Sayyoraxon zimmasiga tushdi. U kunlik ishlarga chiqdi, turli yumushlar orqali tirikchilik qilib yurdi. Daromad kam, ehtiyoj esa ko'p edi.

Bir kuni u katta farzandi uchun maktabga maxsus kiyim xarid qilish niyatida bozorga bordi. Savdo qizg'in kechayotgan do'konlardan birida sotuvchilarning xaridorlar bilan ovora ekanini ko'rdi. Shu payt uning nazari chetda turgan sumkaga tushdi. Sumka ichidagi pullar ko'zga tashlanib turardi. Bir lahzadayoq qalbida shayton vasvasasi uyg'ondi. Atrofdagilarning bandligidan foydalanib, sumka ichidagi 1 million 105 ming so'm pulni olib, do'kondan chiqib ketdi.

Shu bilan ish tugasa, balki bu voqea bunchalik og'ir oqibatga olib kelmasmidi? Biroq tekin kelgan pul uning ko'ngliga xush yoqa boshladi. «Hech kim bilmadi-yu, yana bir marta o'g'irlasam kim bilardi», deb o'yladi u. Oradan bir-ikki kun o'tib, yana bozorga yo'l oldi. Bu gal boshqa do'konga kirib, vaziyatni kuzatdi. Sotuvchi xaridorlar bilan band bo'lgan paytda uning sumkasidan 1 million 120 ming so'mni olib, yana jimgina chiqib ketdi.

Shu tarzda u turli vaqtlarda bozordagi bir nechta do'konlardan pul o'g'irlashga o'rganib qoldi. Natijada turli savdogarlarga tegishli bo'lgan jami 8 million 75 ming so'm mablag'ni o'zlashtirib oldi.

Bu vaqt ichida bozorda turli gap-so'zlar tarqala boshladi. Sotuvchilar orasida xavotir kuchaydi. «Bozorda o'g'ri paydo bo'libdi», «Do'konlarda pul yo'qolyapti», degan gaplar kundan-kunga ko'paydi. Kimdir o'sha paytda do'konga kimlar kirib-chiqqanini eslashga harakat qildi, boshqalar esa kuzatuv kameralarini tekshirishni boshladi. Tekshiruvlar davomida bu ayol Sayyoraxon Abdurahmonova ekani ma'lum bo'ldi.

Oradan ko'p o'tmay, savdogarlar uning onasi uyida ekanini bilib qolishdi. Bir guruh bo'lib, o'sha yerga borishdi. Onasining yonida turgan Sayyoraxon qattiq izza bo'ldi. Savdogarlar undan yo'qolgan pullarni talab qilishdi. Ayol qarshilik ko'rsatmadi. Aybini tan olib, barcha mablag'ni qaytarishini aytdi.

Vaqt o'taverdi, lekin va'da qilingan pullar egalariga qaytarilmadi. Shundan so'ng ish huquqni muhofaza qiluvchi

idoralarga o'tkazildi va sudda ko'rib chiqildi. Sud jarayonida Sayyoraxon Abdurahmonovanning qilmishi to'liq tasdiqlandi. Natijada unga nisbatan ikki yil muddatga ozodlikdan cheklash jazosi tayinlandi.

Aslida bugun yurtimizda tirikchilik qilish uchun imkoniyatlar yetarli. Bozorda ko'kat sotib ham daromad topayotganlar ko'plab topiladi. Qiyinchilikka tushib qolgan paytda esa uydagi ortiqcha buyumni sotib bo'lsa-da, ro'zg'or kamini qoplash mumkin. Ammo tekin daromad ilinjida qo'yilgan noqonuniy qadam insonni qo'yilgan sharmandalikka olib kelishi mumkin. Sayyoraxon Abdurahmonovanning qismati ham shundan dalolat beradi: oson pulga aldanib, u nafaqat o'z nomini, balki farzandlari oldidagi obro'sini ham yo'qotdi.

Sherzodbek NAZIROV,
Andijon viloyat sudi jinoyat ishlari
bo'yicha sudlov hay'ati sudyasi,

Saminjon HUSANZODA,
o'z muxbirimiz.

HAM CHIROYLI, HAM FOYDALI

Aksariyat insonlar xona o'simliklarini ekishdan, parvarishlashdan zavq oladi. Xona gullari nafaqat xonalarga chiroy baxsh etadi, ichkaridagi havoni ham tozalaydi. Bundan tashqari, ular ko'pgina jihatlari bilan inson organizmiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Asabni tinchlantiradi. Chiroyli va sog'lom xona o'simliklari kishiga stress bilan kurashish va xotirjamlikni saqlashga yordam beradi. Bundan tashqari, ular adovatli munosabatni kamaytirib, jahlni tushiradi. O'simlikni parvarishlashga kirishsangiz, terapevtik ta'siri yanada kuchayadi.

Charchoqni kamaytirib, ish qobiliyatini oshiradi. Sizni holdan toydiradigan biron ish bilan (masalan, kompyuterda) muntazam shug'ullanishga to'g'ri kelsa, qarshingizga hech bo'lmasa bitta o'zingiz yoqtirgan o'simlikni qo'ying. Tadqiqotlar ko'rsatganidek, vaqti-vaqti bilan shu gulga nigoh tashlab turilsa, inson kamroq charchaydi va yanada samarali ishlay boshlaydi.

Diqqatni jamlash, xotirani yaxshilash, ijodkorlikni oshirishga yordam beradi. O'simliklarning gullab-yashnashi ham, ularni muntazam parvarish qilish ham bosh miya faoliyatini yaxshilaydi. Ruhshunoslarning ta'kidlashicha, xona gullari biz shug'ullanayotgan ishga ko'proq e'tibor qaratib, chalg'imaslikka yordam

beradi. Shuningdek, ular ijodkorlikni rag'batlantiradi, turli masalalar yechimini yengillashtiradi. Yana bir ijobiy jihati – gurkirab borayotgan o'simlikni kuzatish va parvarish qilish asnosida xotira charxlanadi.

Sog'lomlashishga ko'maklashadi. Poliklinika va kasalxonalaridagi an'anaviy yashil zonalar bejiz tashkil etilmaydi. Yashilliklarni ko'rish imkoniyatiga ega bo'lgan bemorlar turli xastaliklar va jarrohlik aralashuvlaridan keyin tezroq tuzalishi tadqiqotlarda o'z isbotini topgan.

Mikroblarga qiron keltiradi. O'simliklardan ajralib chiqadigan uchuvchan moddalar – fitonsidlarning mikroblarni yo'q qilishga qodirligi azaldan ma'lum.

Xushbo'y ifor taratadi. Yoqimli va xushbo'y hidni har qanday o'simlik ham tarata olmaydi. Lekin agar bu muhim bo'lsa, hidi o'zingizga yoqqan o'simliklarni ko'paytirishingiz mumkin. Masalan, limon va mandarin barglarining xushbo'y ifori kishini tetiklantiradi va kayfiyatni ko'taradi. Yorongul (geran) taratgan o'tkir hid odamni xotirjam qiladi, mirta esa asablarni tinchlantiradi. Odatda, hidi o'tkir bo'lgan xona gullarini bolalar xonasiga yoki yotoqxonaga qo'yish tavsiya etilmaydi. Ammo agar ularning salbiy ta'siri kuzatilmasa, bu ogohlantirishni chetlab o'tsa ham bo'ladi.

Gulchehra AZIMOVA
tayyorladi.

MILLIY O'ZLIGIMIZ VA MADANIYATIMIZ TIMSOLI

Toshkent shahrining Hazrati Imom majmuasi hududida Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyevning tashabbusi bilan Islom sivilizatsiyasi markazi bunyod etildi. Ushbu markaz islom tarixi, madaniyati va sivilizatsiyalarini targ'ib etadigan yirik majmualardan biridir. Bu yerda tegishli yo'nalishlarda tadqiqotlar olib borish uchun barcha shart-sharoitlar yaratilgan.

Xalqimizning uch ming yillik tarixi, bunyodkorlik salohiyati, jahon tamadduniga qo'shgan ulkan hissi, buyuk ajdodlarimizning madaniy-ma'rifiy merosini chuqur o'rganish va keng ommalashtirishga xizmat qiluvchi mazkur markaz ayni paytda mahalliy aholi vakillari hamda yurtimizga tashrif buyurgan xorijlik mehmonlar bilan gavjum.

E'tiborli jihati shundaki, muazzam maskanda osoyishtalikni ta'minlashdek mas'uliyatli vazifani amalga oshirish maqsadida ichki ishlar organlari xodimlari sidqidildan faoliyat olib borishmoqda.

Abu KENJAYEV,
fotomuxbir.

Ushbu havola
orqali Islom
sivilizatsiyasi
markazi haqida
videolavha
tomoşa qilasiz.

Suratlarda: markaz hududida osoyishtalikni ta'minlayotgan Toshkent shahar IIBB xodimlari faoliyatidan lavhalar.

QALQON-ЩИТ 970 (1083)

